

სვალ გიორგობაა, გილოცავთ!

სვალ „პარდების რეპლუსიის“ 21-ე წლისთავია, რომელმაც ჩვენს სამოქალაქო უზადურების მებრძოლ არაფარი მოუტანა და სამოქალაქო დაპირისპირების სინონიმად იქცა. ამ საბედისწერო თარიღს საოცნებო მშვილობა და ერთობა უნდა დავუპირისპიროთ, კინისარს კი კინისრისა მივუზღვათ!

„სანიკვდილო მე ვარ მხოლოდ, რომ კაცად ვერ გამოიყვანოს“!

„ქართული ოცნების“ პრეზიდენტობის კანდიდატი ირაკლი კობახიძეა, პარლამენტის თავმჯდომარის პოსტზე ნარდგანილია შალვა პაპუაშვილი

ფრთხილად, წინ გორგობაა!!!

კოლეგებიური ნებისბებისთვის კალაუფლების წყარო და ლეგიტიმაციის მიმხევი არის არა ქართველი ხალხი, არამედ უხსოვითი!!!

ბია აბაშიძე: არ გამოიყვანოს, ზურაბიშვილი თბილისის ქუჩებში მალე სტვენიტ და ყვირილიტ ვინილოტ

ადამიანი დროში

თამურ ჯაბოდნიშვილი

სავლია უბრახელია: კიტოვანის და იოსელიანის ლეგიტიმურობა ცნო დასავლეთმა და გამსახურდიანსი არა, ეს არ იყო შეცდომა?

საქართველო სიმსუქნის მაღალი მაჩვენებლის მქონე ქვეყნებს შორისაა

სიმდაბლის სიმადლე

„ქართული ოცნების“ პრეზიდენტის კანდიდატი ირაკლი კობახიძეა, პარლამენტის თავმჯდომარის პოსტზე ნარდგენილია შალვა პაპუაშვილი

გუშინ „ქართული ოცნების“ პოლიტსაზღვრო სსდმომ ბიუროს, რომელსაც პარტიის საპატიო თავმჯდომარე ბიძინა ივანიშვილიც ეხმარება. სსდმომის დამთავრების შემდეგ მდიან ინფორმაცია წარუდგინა მამუკა მდინარაძე

– როგორც უკვე მოგვხსენებთ გაიმართა პოლიტსაზღვრო სსდმომ, სადაც მიმდინარე პოლიტიკურ საკითხებთან ერთად განვიხილეთ სხვადასხვა საკითხები წლის ბოლომდე. ეს შეეხება პრემიერ-მინისტრობის კანდიდატს, საბიუჯეტო დავებ-მარტის საკითხს საქართველოს პარლამენტში, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის კანდიდატურას, ასევე მთავრობის დამტკიცებას და მათ შორის ასევე, პრემიერის არჩევნების დანიშვნის საკითხს.

როგორც მოგვხსენებთ ჩვენი წესდების თანახმად, პარტიის საპატიო თავმჯდომარეს აქვს უფლებამოსილება წარადგინოს პრემიერობის კანდიდატი და არ იქნება ალბათ განსაკუთრებული სიურპრიზი ის, რომ ბატონმა ბიძინა ივანიშვილმა წარმოადგინა პრემიერობის კანდიდატად ბატონი ირაკლი კობახიძე

მაზაკვალ ბახარია სამგლე გოჭივიტ იქცევა

გიორგი ბახარია საქართველოში აკრედიტავულ დიპლომატიურ კორპუსს მიმართავს, რომ გ-მ მოწვევის პარლამენტის პირველ სსდმომს არ დაეხმარონ

გიორგი ბახარია მოუწოდებს დიპლომატებს, „ერთად დავიცვათ საქართველოს მოქალაქეების არჩევნებში მონაწილეობის არსი, შინაარსი და აზრი, ერთად დავიცვათ არჩევნები, როგორც მთავარი დემოკრატიული ინსტრუმენტი საქართველოში ხელისუფლების მშვიდობიანი ცვლილებისთვის“.

„განსაკუთრებით მიმართავ ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოების საელჩოებს. დღეს, როდესაც ქვეყანა ამკარად ლეგიტიმაციის კრიზისშია, მაშინ, როდესაც საქართველოს მოქალაქეები ფიქრობენ, რომ არჩევნები და სხვა მოპარეს, მე კიდევ ერთხელ დიდი პატივისცემით უნდა ვთხოვო ჩვენს ქვეყანაში აკრედიტებულ ელჩებს, არ დაეხმარონ მე-11 მოწვევის პარლამენტის პირველ სსდმომს, რათა „ოცნებას“ მანიპულირების და სპეკულირების ლეგიტიმაციის შესაძლებლობა არ მიეცეს. მეორე მხრივ, საქართველოს თითოეულ მოქალაქეს და ჩვენს მხარდამჭერს მინდა ვთხოვო და მოვუწოდო, იმ დღეს, როცა ჩატარდება პარლამენტის პირველი სსდმომი, დღევანდელ ხელისუფლებას ჩვენი საპროტესტო ხმა ყველამ ერთად გავუგონოთ, რომ არ ვთვლით ამ არჩევნებს არც სამართლიანად, არც დემოკრატიულად და, შესაბამისად, არ ვიღებთ ამ არჩევნების შედეგებს“...

შალვა პაპუაშვილი: ნარდგენით, რა აბსურდთან გვაქვს საქმე!

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილი აშშ-ის წარმომადგენელთა პალატის სპიკერის განცხადებას, რომ კაცია კაცია, ქალი ქალი და კაცია ვერ გახდება ქალი, სოციალურ ქსელში ეხმარება.

„როდესაც ყველაზე მდიდარი, ყველაზე კლიერი, ყველაზე ბავშვნიანი სახელმწიფოს პარლამენტის თავმჯდომარეს ამის თქმა უნდა, ალბათ, განაბავია, თუ რა ხარისხის აბსურდთან გვაქვს საქმე. სწორედ ამას არგუ-ლირებს „ოცნების“ ლიდერობის მფარველები „კანონი, რომლის გახმობასაც ოპოზიციის უხელოების კარნახით იტყობს“!

ანგელა მერკელი: ილუზიად მივიჩნევა პარაუდი, რომ ნატოს წევრობის კანდიდატის სტატუსი საქართველოს და უკრაინას უპოვინს აბრუნისგან დაიხსნა!

ილუზიად მივიჩნევა იმის ვარაუდი, რომ ნატოს წევრობის კანდიდატის სტატუსი უკრაინას და საქართველოს პუტინის აგრესიისგან დაიხსნა, ამ სტატუსის ისეთი შემდეგველი ეფექტი ექნებოდა, რომ პუტინი მოვლენებს პასიურად მიიღებდა, – ამის შესახებ გერმანიის ყოფილი კანცლერის მემუარებშია ნათქვამი, საიდანაც ნაწყვეტები გამოცემა „დი ცაიტუნგ“ გამოაქვეყნა.

გერმანიის ყოფილი კანცლერი მემუარებში აღნიშნავს, რომ დაინახა რისკები უკრაინის ყირიმის ნახევარკუნძულზე რუსეთის შავი ზღვის ფლოტის ხელშეკრულებით გარანტირებული ყოფნასთან დაკავშირებით. „გარდა ამისა, იმ დროს უკრაინის მოსახლეობის მხოლოდ უმცირესობამ დაუჭირა მხარი ქვეყნის ნატოში გაწევრებას“, – იხსენებს მერკელი. გერმანიის მთავრობის ყოფილი ხელმძღვანელი წერს, რომ განვერების სამოქმედო გეგმა საქართველოს და უკრაინას ვერ დაიცავდა რუსული აგრესიისგან.

„შეიძლება თუ არა იმის წარმოდგენა, რომ საგანგებო სიტუაციებში ნატოს წევრი ქვეყნები უპასუხებდნენ სამხედრო ძალით – სახსრებითა და ჯარით და ჩაეროდნენ? შეიძლება თუ არა წარმოდგენა, რომ მე, როგორც კანცლერი, გერმანიის ბუნდესტაგს ვთხოვდი ასეთ მანდატს ჩვენი უნდესერისთვის და მივიღებდი უმრავლესობის მხარდაჭერას? საქართველომ და უკრაინამ „მაშ“-ის სტატუსის შესახებ ვალდებულება რომ არ მიიღეს, მათი იმედების უარყოფა იყო. ის ფაქტი, რომ ნატო მათ ასევე დაჰპირდა წევრობის ზოგად ვალდებულებას, პუტინისთვის ორივე ქვეყნის ნატოში გაწევრებაზე „დას“ ნიშნავდა და ასევე ომის გამოცხადებას!“

აშშ-ში, კონგრესში ახლად არჩულ ტრანსგენდერს კავშირული უნდა და სხვადასხვა ოფისების ქალთა საპირფარეოებით სარგებლობა აუკრძალა

აშშ-ის კონგრესის წარმომადგენელთა პალატის სპიკერის, მაიკ ჯონსონის განცხადებით, ტრანსგენდერებს კავშირული უნდა და სხვადასხვა ოფისების ქალთა საპირფარეოებით სარგებლობა აუკრძალვებოთ. ამის შესახებ The Washington Post-ი იტყობინება. მაიკ ჯონსონმა ცვლილებების შესახებ მას შემდეგ ისაუბრა, რაც კონგრესში ტრანსგენდერი ქალი სარა მაკბრაიდი აირჩიეს.

ნელმა ნენსი მესმა. ცნობისთვის, მას შემდეგ, რაც ამ თვის დასაწყისში დელავერში აშშ-ის კონგრესში პირველად აირჩიეს ტრანსგენდერი სარა მაკბრაიდი, რესპუბლიკელმა წარმომადგენელმა ნენსი მესმა წარადგინა კანონპროექტი, რომელიც მას კავშირული უნდა და სხვადასხვა ოფისების საპირფარეოებით სარგებლობას უკრძალავს.

გუშინ რუსეთმა უკრაინას კონტინენტის ბაღისტიკური რაკეტა ესროლა!

ყველა მახასიათებელი: სიჩქარე, სიმძლავრე ადასტურებს, რომ რუსეთმა უკრაინის კონტინენტის ბაღისტიკური რაკეტა ესროლა, – ამის შესახებ უკრაინის პრემიერმა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ გუშინ განაცხადა. რუსეთს იმდენად ეშინია, რომ უკვე ახალ რაკეტებს იყენებს და მთელ მსოფლიოში ეძებს იარაღს. ხან ირანში, ხან ჩრდილოეთ კორეაში. დღეს იყო ახალი რუსული რაკეტა. ყველა მახასიათებელი: სიჩქარე, სიმძლავრე ადასტურებს, რომ რუსეთმა უკრაინას კონტინენტის ბაღისტიკური რაკეტა ესროლა. მიმდინარეობს ექსპერტიზა. აშკარაა, რომ პუტინი უკრაინას სანდონდელ მოედნად იყენებს. აშკარაა, პუტინის ეშინია, როცა მის გვერდით ჩვეულებრივი ცხოვრებაა, როცა ადამიანებს უბრალოდ ღირსება აქვთ, როცა ქვეყანას უბრალოდ და აქვს უფლება, იყოს დამოუკიდებელი. პუტინი ყველაფერს გააკეთებს, რომ მეზობელი ხელიდან არ დაუხსლეს. და მადლობას გუხვდით ყველა

უკრაინელს, ყველა უკრაინელ ქალს, რომლებიც მტკიცედ, გამბედაობით და ძლიერად იცავენ უკრაინას ამ ბოროტებისგან. ღირსება! – ეს არის ერთ-ერთი მთავარი სიტყვა უკრაინის შესახებ – ღირსება. და ეს არის სიტყვა, რომელიც, ალბათ, აღარასოდეს იქნება გამოყენებული რუსეთთან მიმართებით“, – განაცხადა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ.

მედიკალიზაცია

არ გამიკვირდება, ზურაბიშვილი თბილისის ქუჩებში გულ სვებით და ყვირილით ვიხილოთ

დაახლოებით თუ არა ოპოზიციის პრაზიდიენტ სალომე ზურაბიშვილის ახალი გეგმა და შედეგად თუ არა მისი გადაწყვეტილება საკონსტიტუციო სასამართლოში სარჩელის შეტანას, 25 ნოემბერს მე-11 მოწვევის პარლამენტის შეკრებას?

პრეზიდენტი ამბობს, რომ საპარლამენტო არჩევნების შედეგებს არ აღიარებს და უმოკლეს ვადაში ახალი არჩევნების ჩატარების მოთხოვნით გამოდის. ზურაბიშვილმა ასევე, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს სარჩელით 19 ნოემბერს მიმართა და არჩევნების საბოლოო შედეგების არაკონსტიტუციურობა ცნობა მოითხოვა. ინფორმაციას ამის შესახებ პრეზიდენტის ადმინისტრაცია ავრცელებს.

უწყების ცნობით, არჩევნების საყოველთაობისა და ფარულობის პრინციპების დარღვევიდან გამომდინარე, საქართველოს პრეზიდენტი მოითხოვს

არჩევნების მომწესრიგებელი სადავო ნორმებისა და მათ საფუძველზე ჩატარებული არჩევნების საბოლოო შედეგების არაკონსტიტუციურობა ცნობას. მათუბში პრეზიდენტის სარჩელი საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენელმა **მე-11 მოწვევის** შეიტანა.

ეკა ბესელიას განცხადებით, პრეზიდენტმა სარჩელი შეიტანა, რათა გამოყენებული იქნეს ყველა სამართლებრივი მექანიზმი.

მანამდე კი, 18 ნოემბერს, პრეზიდენტმა ათონელის სასახლეში ჩატარებულ საგანგებო ბრიფინგზე განაცხადა, რომ საერთაშორისო მხარდაჭერით საჭიროა ახალი საარჩევნო ადმინისტრაციის დაკომპლექტება, ცვლილებები კოდექსში და საარჩევნო დავების სპეციალური სასამართლოს შექმნა. სალომე ზურაბიშვილი არ ცნობს არც მოქმედ მთავრობას და მიაჩნია, რომ ამ ვითარებაში მე-11 მოწვევის პარლამენტის

შეკრება არ უნდა მოხდეს, ხოლო თავად პრეზიდენტად უნდა დარჩეს. პარალელურად, ზურაბიშვილი „ორხელისუფლებიანობაზე“ საუბრობს და ამბობს, რომ ეს ქვეყნისთვის დიდ საფრთხეს წარმოადგენს.

ზურაბიშვილმა მოსახლეობას საპროტესტო აქციებში მონაწილეობისკენაც მოუწოდოდა და განაცხადა, რომ საზოგადოებამ ბრძოლა უნდა განაგრძოს.

ზურაბიშვილს მმართველი გუნდიდან პასუხი უკვე გასცეს. 19 ნოემბერს მმართველი პარტიის ოფისში გამართულ პრესკონფერენციაზე „ქართული ოცნების“ აღმასრულებელმა მდივანმა **მამუკა მდინარაძემ** პრეზიდენტის საკონსტიტუციო სარჩელის თაობაზე განაცხადა, რომ

ჯერ გაირკვეს, რომელ სარჩელში, რომელ ნორმას გულისხმობენ და შემდეგ გასცემენ პასუხს.

სახელისუფლებო პარტიაში არ უკვირთ, რომ საკონსტიტუციო სარჩელით და პარლამენტის სხდომის დანიშნაზე უარით ზურაბიშვილი ქვეყნის იმპიუს დაზიანებას ეწევა. უახლოეს დღეებში გაირკვევა, იღებს თუ არა საკონსტიტუციო სასამართლო სალომე ზურაბიშვილის სარჩელს წარმოებაში, ამის შემდეგ, 30 დღის განმავლობაში მსჯელობა უნდა დაიწყოს. პრეზიდენტის სარჩელს, სავარაუდოდ, სასამართლოს პლენუმი განიხილავს.

სამართლებრივი პროცესის პარალელურად, აქტუალურია შეკითხვა – შეძლებს თუ არა პარლამენტი საკონსტიტუციო სარჩელის მიღების ფონზე შეკრებას?! სხდომის გამართვა რომ შესაძლებელია კონსტიტუციონალისტების ნაწილიც ადასტურებს, თუმცა აქცენტს იმაზე აკეთებენ, რომ პირველსავე სხდომაზე სამანდატო კომისია ინფორმირებული იქნება სარჩელების თაობაზე და სხდომა სწორედ ამ მიზეზით უნდა შეწყდეს.

პროცესი კი საკონსტიტუციო სასამართლოს საბოლოო გადაწყვეტილების შემდეგ უნდა განახლდეს. ეს ყველაფერი კი სწორედ სარჩელის დასაშვებობაზე დამოკიდებული. პრეზიდენტის მსგავსად საპარლამენტო არჩევნების არაკონსტიტუციურობის დადგენას ითხოვს ოპოზიციაც. „ნაციონალური მოძრაობაში“ ამბობენ, რომ საკონსტიტუციო სარჩელით სასამართლოს 20 ნოემბერს პარლამენტის 30-მა წევრმა მიმართა. ხელისუფლების ოპონენტები მიიჩნევენ, რომ ადგილობრივ დონეზე ყველა სამართლებრივი ბერკეტის გამოყენება საშუალებას მისცემთ, პროცესმა საერთაშორისო დონეზე გადაინაცვლოს.

„ქართული ოცნების“ ლიდერების განცხადებით, პარლამენტის სხდომის დანიშნაზე გარიყი ვერ შეეძლება და ის დაგეგმილ ვადაში ჩატარდება.

„მაგრამ თუ მიზანია, რომ შეაფერხოს ახლად არჩეული პარლამენტის შეკრება, უფლებამოსილების ცნობა, ასეთი ნორმა ქართულ კანონმდებლობაში არ არსებობს. არსებობს მხოლოდ გარკვეული ჩანაწერები, რომელიც გარკვეულ ინდივიდუალურ საკითხებს შეეხება. ნორმა, რომელიც, ზოგადად, პარლამენტის საქმიანობას შეაფერხებს და უფლებამოსილების ცნობის საკითხს, არ არსებობს. საკონსტიტუციო სასამართლოში ასე, დამოუკიდებლად არჩევნები არ სარჩივრდება. სარჩივრდება კონსტიტუციის და კანონების მიხედვით ნორმა ან ნორმის ნორმატიული შინაარსი და არჩევნები ამ ნორმიდან გამომდინარე“, – განაცხადა მამუკა მდინარაძემ.

თამარ კიხნაძე:

სოფისტურ პოლიტიკას არავითარი სპორტო არა აქვს რეალობასთან!

ოპოზიციის მალე ორღობებისა და ვინაობა შუკების ვადაკეტვას შეეცდება, რადგან დიდ გამზირებსა და ფართო ქუჩებს ვერ ავსებენ ხალხით. ის ლოკაციაც, რაც მათ აირჩიეს, შემთხვევით შერჩეული არ ყოფილა – ჭაჭაჭაპის გამზირსა და მელიქიშვილზე სტუდენტობა მოძრაობის და მათი სურვილია, იქნებ, როგორმე ჩაეთვალათ ეს მოძრაობა სტუდენტობა მოძრაობის რაოდენობაში.

„ერთი ქუჩიდან გაგვიშვებენ, მეორეზე გადავალთ, მეორედან გაგვიშვებენ, მესამეზე გადავალთ“, – იმუქრება სოფო ჯაფარიძე.

ხელოვნურად გადაკეტილი გზების გამო საზოგადოება აღმოფთვებულია, ვინაიდან გადაადვილება ფერხდება რამდენიმე მიმართულებით – მელიქიშვილის გამზირზე, ვარაზისხევიზე, კეკელიძის ქუჩასა და ჭაჭაჭაპის გამზირზე. ნავის ურნებით და სკამებით ჩახვრილი გზები, ექვთიმე თაყაიშვილის მიუსტის შეზღაღვა, გამუღვლებების დაბუღინება – სწორედ ეს არის ოპოზიციის არსენალი და მათი მხრიდან ე.წ. მშვიდობიანი ფორმით გამოხატული პროტესტი.

უმრავლესობის ლიდერი მამუკა მდინარაძე არ მალავს, რომ მმართველ გუნდს უნევს საკუთარი მომხრეების შეკავება, რადგან ადამიანები ეხევენ, მიუხედავად ამ ოპოზიციამ.

„თუ ეს მისაღები ფორმაა, ოპოზიციის ლიდერებს გადაშავებულს ვატარებ. ვერ წარმოიდგინო, რამდენი ადამიანი გვეხვეწება, მიუხედავად, ჩვენს ბევრ მომხრეს დიდი სურვილი აქვს, ამ მატყუარა ავენტებს შავი საღებავი, ან მელანი გადაასხას“, – აცხადებს მამუკა მდინარაძე.

თსუ-სთან ხელისუფლებამ „კარგების აქცია“ ორჯერ დაშალა და ხელოვნურად გადაკეტილი გზა გაათავისუფლა, ამის მიუხედავად, ოპოზიციამ აქციის გამართვა კვლავაც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან გააგრძელა.

სადამდე იქნებიან წანწალის რეჟიმში და როდის დაასრულებენ ხელოვნურ წინააღმდეგობას? ხომ არ არის დაპირისპირების საფრთხე მათი აქციებით შენახული ხალხის მხრიდან?!

პოლიტოლოგი, პროფესორი თამარ კიხნაძე For.ge-სთან საუბრისას აცხადებს, რომ ოპოზიციის აქციებზე ხალხის რაოდენობა ნამდვილად არ არის ბევრი. ამის მიუხედავად, გზა მაინც გადაკეტილია და აღმოფთვებული მოსახლეობა ითხოვს, გზა გაიხსნას, რადგან ბევრი ადამიანი სამსახურშია წასასვლელი, ბოვი – სასწავლო დაწესებულებაში.

„კარგების აქცია მიღწევად რეჟიმშია. ვერ შეაგროვებს ხალხის ის რაოდენობა, რომელიც მათ მხარს უჭერს. ეს აქციები არაპოპულარულია. დღის წესრიგი, რასაც ისინი ვითაობენ, საქართველოსთვის აქტუალური არ არის და მოსახლეობის უდიდესი ნაწილისთვის მიუღებელია. შესაბამისად, აქციებიც არ შეიძლება იყოს მრავალრიცხოვანი და შედეგის მომანი, თუკი პროფუკაციებს არ ექნება ადგილი. ეს არის საფრთხე, რომ პროფუკაცია არ მოაწყონ“, – აცხადებს თამარ კიხნაძე და საპროტესტო აქციებში სტუდენტების ნაძალადეგ ჩართვას ეხმაურება.

პროფესორის განმარტებით, არავისთვის დაფარული არ არის, რომ „ნაციონალური მოძრაობის“ გვერდი ლიდერი პროფესორ-მასწავლებლად უნივერსიტეტში და ისინი ახლანდელ გავლენას სტუდენტებზე. ყველაზე პარკად იმის, როგორი რეპორტიჰა ახასიათებთ მათ. ამდენად, თამარ კიხნაძე, რომელიც უკვე წლებია, როგორც პროფესორი, მუშაობს უმაღლეს სასწავლებელში, ხელისუფლებას პარკა ხანია, მოუწოდებს, რომ სასწავლო მასატიარებალი განათლების რეფორმა.

„თუ ასე გაგვარკვევთ, ალბათ, გულენა-პითხის გაგვარკვევადი საზოგადოების დაარსება მოგვინდება. ირაკლი კოხჩიაშვილი არჩევნებამდე თქვა, რომ განათლება უნივერსიტეტშია ამ ხელისუფლებისთვის და დააარსეს მთელი რიგი ცვლილებები. რაც გულენა გააქვდა ეს, მით უკეთესი, რადგან, ჯერ ერთი, უმაღლეს სასწავლებელში მოხდის დონე არ არის დამაკმაყოფილებელი. გარდა ამისა, სასწავლებელში მიმდინარეობს საქართველოსთვის არასასურველი იდეოლოგიით სომციალიზაციის პროცესი“.

თამარ კიხნაძის შეფასებით, უმაღლეს სასწავლებლებში შედის სოფისტური პოლიტიკა, რომელსაც არაფერი საერთო არა აქვს რეალობასთან. სასწავლო დაწესებულებებში ეს არის ყველაზე უფრო აქტიური სოციალური გავლენის დაწესებულებები, ამიტომ უნდა შემუშავდეს შესაბამისი იდეოლოგია, რომელიც უნდა გავრცელდეს სასწავლებლებში, რათა ქუჩაში გამოსული ახალგაზრდები იმ სოფისტური იდეოლოგიის მსხვერპლი არ გახდნენ, რომელიც უმაღლეს სასწავლებლებშია გამეფებული. პოლიტოლოგი აცხადებს, რომ ჩვენ პატარა ქვეყანა ვართ და არ გვაქვს იმის ფუნქცია, გვყავდეს გაუნათლებელი ახალგაზრდობა. რაოდენობა ხარისხში გადადის. ტექნოლოგიური და განათლებამდე ორიენტირებული კონკურენციის პირობებში ეს სფერო სასწრაფოდ მისახედა.

მანანა ნოზაძე

მისი თქმით, ხელისუფლება დაელოდება პრეზიდენტის არგუმენტებს და სარჩელის საფუძვლებს.

„წინასწარ განაჩინების გაძლევა, რეალურად, ვერაფერს, იმიტომ რომ ისეთი ნორმა, რაც მათ მიზნებს დაემთხვევა, საქართველოს კანონმდებლობაში და ქართულ კონსტიტუციაში არ არსებობს. თვითმზანი არის ხალხის მოტყუება. თვითმზანიც ეს არის, მიზანიც და რაღაც მანიპულაციები, რომელიც ქუჩაში გადატანილი“...

ანალიტიკოსი შიდა აბაშიძე for.ge-სთან ამბობს, რომ ზურაბიშვილის განცხადებები და საკონსტიტუციო სასამართლოში სარჩელის შეტანა, ნამდვილად კომიკურია და საღ აზრს არ შეესაბამება. აბაშიძე ამბობს, რომ ის რეალობიდან იმდენად არის გასული, რომ სიბრყველების თქმით, ლევან ხაბეიშვილს და გიორგი ვაშაძესაც კი გადაასწრო.

„სინტეზილია, როდესაც ძველების დე ფაქტო პრეზიდენტი საზოგადოებას იბარა, რაც გუნდში და კანონით არ არსებობს. ასეთი ტერმინიც კი გაჩნდა, რომ ის სასახლეობის ტაბაშორს. მას უკვე იმხელა შინაგანად და ტკობა ამ თანამდებობაზე ყოფნით, რომ მოიგონა რაღაც სისულელე, რომ სიტუაცია 26 ოქტომბრის ვითარებას დაუბრუნდეს. ესა იგი თვითონ ისევ რჩება თანამდებობაზე, დროებითი პარლამენტი თუ ხელისუფლება დროებით, ვერაფერს ვერაფერი გაიძღო. ეს ქალი ისეა საკუთარ ლოგიკაში დაკარგული, რომ იურიდიულ ნიუანსებში თავად ვეღარ გაიკვლია გზა. სინტეზილია, რომ ის პრეზიდენტი და საზოგადოებაში თავს მორიგა ვერაფერს მისხრად იგდებს. არ გაიძვირდება ამის შემდეგ, გურაბიშვილი მელიქიშვილის ან რუსთაველის გაგონება სტრუქტურა და ყვირილით ვინაობა 25 ნოემბერს პარლამენტის პარამტარ გოქლომიტი მოვიდეს. ეს ქალბატონი უკვე ყველაწინა აღიკვამურ ძველებს გასცდა“, – ამბობს აბაშიძე.

„რამდენი წლის წინ იყო ეს ამბავი?! ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს. ეს იყო საბჭოთა კავშირის დაშლის პერიოდი და მსოფლიო იყო ეფორიაში... მათთვის არ დაგვიწყნდეთ, რომ უკვე ორ თვეში მოვიდა შევარდნაძე, ხოლო შევარდნაძე მათთვის იყო საბჭოთა კავშირის დაშლის ერთ-ერთი ხელშემწყობი. მაშინ არ იყო ეს ისე თვალნათელი, არ იყო ეს სიტუაცია, დღეს ითქვა, რომ ზვიად გამსახურდიას ბრალდებოდა ნაციონალიზმის და სინამდვილეში ეს ასე არ იყო, დღეს გაირკვა და დღეს იწერება ამის შესახებ საზღვარგარეთ. ჩაკეტილი სამყარო იყო და ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირი იყო საქართველო.

ხომ იყო გამოთქმა, ამერიკა გვიან იღებს გადაწყვეტილებებს, მაგრამ საბოლოოდ

მისივე თქმით, ეს არის პრეზიდენტის მორიგი გაფართოება, რაც არაფერს ნიშნავს და მას პრეზიდენტის პოსტზე ყოფნის სულ რამდენიმე დღე დარჩა.

„რა საშუალოა, რომ კონსტიტუციის დარღვევა გურაბიშვილმა საკონსტიტუციო სასამართლოში ფარაბინა ქაღალდით და ფავორიტ-გრაფიკით სარჩელი შეიტანა, რომელსაც ვეღარც ძველების შიგნით და ვეღარც მის გარეთ ვერაფერს აჯერებენ. ამიტომ ნახვალად კიდევ ერთხელ საკუთარი თავი ხალხს მასხრად ააგდებინა. გურაბიშვილი ოპოზიციას ვერაფრით დაეხმარება, რადგან ხალხს ვეღარვინ და ცოცხალი სახე წყლის ნაღობში. პრეზიდენტი იმერეთს ჰაბაზი და თაღლითი ხარაჩის უფინდელ დაპირებებს, საზოგადოება რაღაც სახალხო პარლამენტზე. ეს ყველაფერი ხომ სიცილ-ხარხარის გარდა საზოგადოებაში არაფერს აღარ იწვევს. ვურაბიშვილი, რომელსაც გურაბიშვილს ვადა გაუვა, ნავიდეს „ლელოს“ ოფისში და რაღაც პარლამენტის თვითმარქში თავგანდობარად იმ გამომავალის თავი. არანაირი კავშირი სერიოზულ პოლიტიკურ ცხოვრებასთან მას არა აქვს. იმის გაგონება, რომ ღირსეულად აღიარონ დამარცხება, იგონებენ რაღაცა ძვირის თავაშუ, რომელშიც სახლებს აგებენ და ეს ავანტიურისტული გეგმა ძვირად იშლება“, – ამბობს აბაშიძე.

„ჩაკეტილი საყარო იყო“

სეველია უგრეხელიძე:

კიბოვანის და იოსელიანის ლეგიტიმურობა ცნო დასავლეთმა და გამსახურდიასი არა, ეს არ იყო შეცდომა?

„ამ დღეებში ითქვა, რომ ზვიად გამსახურდიას ბრალდებოდა ნაციონალიზმობა და სინამდვილეში ეს ასე არ იყო, დღეს გაიძვირა და დღეს იწერება ამის შესახებ საზღვარგარეთ“, – ამის შესახებ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტიკური საგარო ვერაბა სეველია უგრეხელიძე განაცხადა. „ვინც ხურაბიშვილის თამისუფალ სინტეზიში“ ნაყვანის კითხვის (როდესაც, კანონიერი უზენაესი საბჭო დაამხვეს და შემდეგ მოვიდა კიტრანის, ჯაბა იოსელიანის, თენგიზ სიგუას პარლამენტი, ამის ლეგიტიმაცია ისე ცნო მთელმა მსოფლიომ, რომ შეფასება არ ჰქონდა ზვიად გამსახურდიას უზენაეს საბჭოს და რამდენად რელეგანტურია, როდესაც საზოგადოებმა გვეყენება თუ არა ლეგიტიმაცია?) პასუხად განაცხადა.

„რამდენი წლის წინ იყო ეს ამბავი?! ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს. ეს იყო საბჭოთა კავშირის დაშლის პერიოდი და მსოფლიო იყო ეფორიაში... მათთვის არ დაგვიწყნდეთ, რომ უკვე ორ თვეში მოვიდა შევარდნაძე, ხოლო შევარდნაძე მათთვის იყო საბჭოთა კავშირის დაშლის ერთ-ერთი ხელშემწყობი. მაშინ არ იყო ეს ისე თვალნათელი, არ იყო ეს სიტუაცია, დღეს ითქვა, რომ ზვიად გამსახურდიას ბრალდებოდა ნაციონალიზმის და სინამდვილეში ეს ასე არ იყო, დღეს გაირკვა და დღეს იწერება ამის შესახებ საზღვარგარეთ. ჩაკეტილი სამყარო იყო და ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირი იყო საქართველო.

ხომ იყო გამოთქმა, ამერიკა გვიან იღებს გადაწყვეტილებებს, მაგრამ საბოლოოდ

იღებს სწორ გადაწყვეტილებებს“, – განაცხადა სეველია უგრეხელიძემ.

კითხვაზე დასავლეთის ჩვენთან შეცდომები მოსვლია თუ არა, სეველია უგრეხელიძემ განაცხადა – „როგორ არ მოსვლია, მაგრამ დრო მიდის და თანდათანობით გვიან, მაგრამ ისინიც იგებენ თუ სად დაუშვეს შეცდომა“.

27-მა სახელმწიფომ ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლება ცნო და დანარჩენებმა შემდეგ ცნეს.

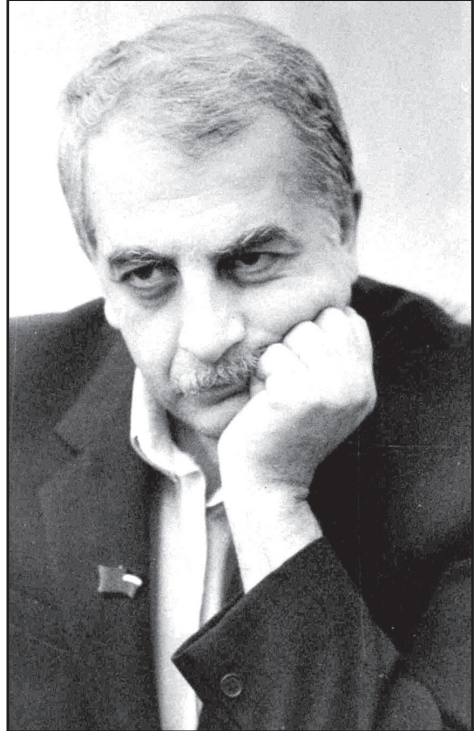
საბჭოთა კავშირის დაშლა იყო მთავარი, მერე უკვე ინფორმაციის გავრცელება, ის რომ უკვე შევარდნაძე კორუმპირებული ხელისუფლება იყო – ნელ-ნელა ცნობილი გახდა.

ზვიად გამსახურდიას 14 თვე იყო მხოლოდ – 27-მა სახელმწიფომ ცნო“, – აღნიშნა უგრეხელიძემ.

ხუმბიაშვილის კითხვაზე, „სახელმწიფო რომ დაამხმეს შუამდგომლობა, ეს ცნო დასავლეთმა?“

რესპონდენტი პასუხობს: ის, რომ უკანონო იყო ხელისუფლება ამასთან დაკავშირებით იყო ცალკეული დასკვნები. სახელმწიფოებრივად იმდენად მნიშვნელოვანი იყო საბჭოთა კავშირის დაშლა ამ გლობალურ ამბავში და ამასთან, მთავარი იყო, მსოფლიოში არ ყოფილიყო, ჩაიკარგა ჩვენი პრობლემა, ისევე როგორც იუგოსლავიის დაშლის დროს მოხდა.

ახლაც, ისევე როგორც გამსახურდიამ აღადგინა საქართველოს დამოუკიდებლობა ასევე, ღმერთმა დაიფაროს, ჩვენ რომ ახლა დაგვარგოთ დამოუკიდებლობა, რასაც ახლა „ოცნება“ გვიზღაბდებს, და ჩავგაბაროს რუსეთს – აღსადგენი იქნება დამოუკიდებლობა, ზვიად გამსახურდიას მიერ აღდგენილი დამოუკიდებლობის მ პერილის აქტის საფუ-

ძველებზე. თუ ჩვენ ახლა ვერ გადავარჩინებთ“, – აღნიშნა უგრეხელიძემ.

ხუმბიაშვილის კითხვაზე, „როდის უნდა ვინაშემოთ გურაბიშვილის, როცა გამსახურდიას მისხრად დამტაცორს თუ დღეს?“

უგრეხელიძე პასუხობს: „აღამიანების 30 არ უნდა გვანადღეს, არამედ საქართველის. ჩვენ ამას სახარება გვეუბნება“.

საზოგადოებრივი ქართული

კოლექტიური ნაციონალისტების კალაუფლების წყარო და ლეგიტიმაციის მიხედვით არის არა ქართველი ხალხი, არამედ უცხოეთი!!!

„კოლექტიური ნაციონალური მოძრაობისათვის“ ისევე, როგორც ქართველი გოლშვიკებისთვის, კალაუფლების წყარო და ლეგიტიმაციის მიხედვით არის არა ქართველი ხალხი, არამედ უცხოეთი“, – ამის შესახებ საზოგადოება „ქართული“ წერილობით ნათქვამი, რომელიც 20 ნოემბერს გაგონებდა.

„საზოგადოებრივი ქართული“ ორი კვირის წინათ, მ ნოემბერს გავრცელებულ განცხადებაში აღნიშნავდა, რომ გარედან მართული ოპოზიციის ქართულ პოლიტიკაში წარმოადგენს ქვეყნის სტაბილური განვითარებისთვის დესტრუქციის მთავარ წყაროს.

ეს კიდევ ერთხელ დადასტურდა 18 ნოემბერს, როდესაც ცნობილი გახდა ევროკავშირისთვის გაგზავნილი საიდუმლო წერილის შინაარსი, რომელსაც ხელს აწერს „კოლექტიური ნაციონალისტების“ ოთხეული: „ნაცმოძრაობა“, „ახალი“, ხაზარაძის და ვახარაძის პარტიები.

წერილში ოპოზიციონერები ითხოვენ თბილისთან ოფიციალური კომუნიკაციის შეჩერებას, საქართველოსთვის ფინანსური ტრანშების გაყინვას, საქართველო-ევროკავშირის ასოციაციის საბჭოს გაუქმებას და მკაფიო განცხადებას, რომ ქვეყნის ევროინტეგრაცია შეჩერებულია.

დოკუმენტურად დადასტურებული ფაქტია ისიც, რომ პირისპირ შეხვედრებისას, ოპოზიციის, თუ მილიონერი ენჯელების წარმომადგენლები დასავლელ პარტონებს პირდაპირ ითხოვენ ქვეყნისთვის ვიზალიზმის მიხედვით შეჩერებას და ოპონენტების პერსონალურ სანქციონებას.

საქართველოს ისტორიაში მეტროპოლიასთან მამულრობის სენი არასდროს. წარსულშიც და ახლაც ხელწერა, სტილი და სულისკვეთება მსგავსია, რადგან საქმე გვაქვს საკუთარი ქვეყნის და ხალხის წინააღმდეგ მანებლობასთან. შორს რომ არ წავიდეთ, ის რასაც აკეთებს დღეს დესტრუქციული ოპოზიცია, წვეთი წყალივით ჰგავს საუკუნის წინანდელი ქართველი

ბოლშევიკების ქცევას. უფრო მეტიც, გვრჩება შთაბეჭდილება, რომ ბოლშევიკური სული და სერგო ორჯონიკიძის მოლაღობი-ეობრივი იდეოლოგია დამოუკიდებელ საქართველოში ნეო-ლიბერალიზმის, როგორც ნეობოლშევიზმის ნაირსახეობის, ფორმით დაბრუნდა.“ – ნათქვამია წერილში.

საზოგადოებრივი „ქართული“ მხარდობს აკრიტიკებს სალომე ზურაბიშვილსაც:

„პრეზიდენტი, რომელიც მოიკოტს უცხადებს საკუთარი ხალხის ნებას და მათ უცხოური ძალებით ემუქრება, თავად ამბობს უარს მინიმალურ ლეგიტიმაციაზეც კი და „საპატიო“ ადგილს იკავებს დღევანდელი ოპოზიციის „შულავერის კომიტეტის“ გალერეაში.“

საზოგადოებრივი თანადამფუძნებლები იმედს გამოთქვამენ, რომ ახალი მთავრობა, რომელსაც მალე აირჩევს ახალი მოწვევის პარლამენტი, ქართველ საზოგადოებასთან ერთად, შეძლებს უცხოეთიდან მართული და გარედან დაფინანსებული პარტიების პოლიტიკური არენიდან გაძევებას, რათა ქვეყანა არ დარჩეს მუდმივი რყევისა და ხელოვნური დესტაბილიზაციის რეჟიმში.

წერილი ტელეკომპანია „იმედის“ ჟურნალისტიკისთვის მხარდაჭერის გამოცხადებით სრულდება:

„გვინდა სრული მხარდაჭერა გამოუცხადოთ ტელეკომპანია „იმედის“ თანამშრომლებსა და ხელმძღვანელებს, რომელთაც დღეს მუშაობა უწევთ „კოლექტიური ნაციონალური მოძრაობის“ მიერ გენერირებული და მათი პარტონების მიერ წახალისებული სიძულვილის ატმოსფეროსა და ალვირასნილი ძალადობის პირობებში.“

საზოგადოებრივი „ქართული“, რომლის წევრებიც მენიერების, კულტურისა და სპორტის თვალსაჩინო წარმომადგენლები არიან, 14 აპრილს დაფუძნდა და აქტიურადაა ჩართული მიმდინარე პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ მოვლენებში.“

შოაშადა ლიკა ბერიკაშვილი

სხვის არ ვიცი და ჩემთვის ადამიანობის განმსაზღვრელი თავმდაბლობაა. მას ცხოვრების სიბრძნედ მივიჩნევ, რადგან შეუძლია ისე „დაბლა“ გამყოფოს, ძნელად, ვინმე ამპარტავანი შემოგვდეს... საზოგადოება მალაღობი და იმიტომ! აკი შესთხოვდა კიდევ ეგვიპტური ღმერთი: „მაქციე ადამიანად, რომელსაც შეუძლია მისწვდეს მათ, ვინც ყველაზე დაბლაა“.

მთელი ჩემი ურუნალიტური საქმიანობის განმავლობაში არაერთ მალაღობისას, სწავლულსა თუ წარმატებულს შევხვედრივარ, არც ნოდარ დუმბაძის შეგონება დამეინყებია: „ადამიანი ფრესკა არ არის, გარშემო უნდა შემოუარო და იმ კუთხიდან დაინახო, საიდანაც კარგად ჩანსო, მაგრამ შევრი ამ სტანდარტშიც ვერ ჯდებოდა და... უდავოა, კოკასა შიგან რაცა ღვას, იგივე წარმოსდინდება!“

ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ თემურ ჯაგოდნიშვილს თითქმის ოცდაათწლიანი ნელინადა, ვიცნობ. იგი იყო ჩემი მკითხველი, სამეცნიერო ხელმძღვანელი და მეამაყება, რომ ვარ იმ დეპარტამენტის თანამშრომელი (საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ფილოლოგიისა და მედიატექნოლოგიების), რომელსაც ის ხელმძღვანელობს.

სათქმელი, თავმდაბლობის გამოკვეთით, ჰაი-ჰარად არ დამინყია, თემურ ჯაგოდნიშვილის ამ უმთავრესმა მახასიათებელმა მიკარნახა. არადა, იმ წიგნების რაოდენობასა და მნიშვნელობაზე, რომ არაფერი ვთქვათ, რომელთა ავტორი არის, საამაყოდ და თავმოსანონად წიგნი „მეფე ერეკლეს ეპოსი“ და „ხანძარი: ძველი, ახალი“ ეყოფა. თუნდაც იმიტომ, რომ „ერეკლეს ეპოსის“ გამოვლენით – ფოლკლორული ტექსტის დადგენით შეივსო ქართულ ფოლკლორში არსებული სიცარიელე, გამოვლინდა საგმირო-საისტორიო ხალხური ეპოსი – ერეკლე მეორის ციკლური ეპოსი, რომელმაც ჩვენი ხალხის ეპიკური ცნობიერება, რეალობის მხატვრული აღქმა და გაცნობიერება გაამთლიანა. ამით ხალხური ეპიკური აზროვნების ყველა ეტაპი გამოვლინდა და დალაგდა, დაწყებული მითოლოგიით, საგმირო-რომანტიკული ეპოსით, საგმირო-საისტორიო და ბოლოს, უკვე სოციალური ეპოსით.

მთავარი:

საგმირო-საისტორიო საფეხური იმდენად არის მნიშვნელოვანი, რომ ამ ეტაპზე ხდება ერის მიერ საკუთარი არსებობის ისტორიული გააზრება, საკუთარი მისიის გაცნობიერება, თუ რატომ, რისთვის არსებობს ერი, რა არის მისი ამქვეყნიური არსებობის გამართლება. სწორედ ეს ჩანს „ერეკლეს ეპოსში“ და კიდევ ის, რომ იგი არის ქრისტიანული მატარებელი და ამ დიდი ცივილიზაციისთვის თავშენიშნული ერი. ეს არის მისი მცდელობა არსებობის შესანარჩუნებლად და იმ იდეის გადასარჩენად, რასაც ქრისტიანული ცივილიზაცია, ქართული ქრისტიანობა და ქართული ცივილიზაცია ჰქვია.

თემურ ჯაგოდნიშვილი, უპირველესად, ფოლკლორისტიკა და, რადგან იცის, ფოლკლორი ხალხის მიერ შექმნილი ხელოვნება – ნივთიერიც, სულიერიც, ხელოვნების ერთ მთავარ მნიშვნელოვან ისტორიულ და თანადროულ მატარებელს... ხელი მოჰკიდა ერეკლეს შესახებ ფოლკლორული ტექსტების გაერთიანებას.

ფოლკლორშია შთაბეჭდილი (ხოლო შემდგომ აღმშენებელი) ერის მენტალობა, სამყაროს აღქმა-გააზრების დიდი შინაარსი, თანაც შეუღამაზებლად, გულუბრყვილობამდე მისული პირდაპირობით, ეფემიზების გარეშე.

ამბობს:

ფოლკლორში ერი თავის თავს ჭვრეტს – თავის წარსულს, მომავალს, აწმყოს და იცნობიერებს, რატომ არის ამგვარი და არა სხვანაირი, ჭვრეტს საკუთარი ხელით შექმნილი ხელოვნების სახიერებას და განუმეორებლობას, შეიგრძნობს თავის მონაწილეობას ამ ხელოვნების რაობის შექმნაში, ამიტომაც ეძვირფასება იგი.

ქართული ხალხური სიმღერა... ქართული ხალხური ყოფა, სულიერი კულტურა, სულიერი ცნობიერება – აი, თემურ ჯაგოდნიშვილის ინტერესის სფერო როგორც მეცნიერის, რიგითი ქართველის, როგორც ერთი ჩვეულებრივი, სოფლელი ბიჭის, რომელსაც ცხოვრებაში გაუმართლა და ის განათლება მიიღო, რომელზედაც ოცნებობდა – ფილოლოგია, რაიც ბავშვობის ასაკიდან აჰყვა და თავიდან ლიტერატურის კითხვაში გამოიხატებოდა. ამიტომაც ცდილობს დღენიდაც ისტორიულ ტექსტთა ფილოლოგიურ

სიმღაბლის სიმალლე

„განჩხრეკას“. ყველგან და ყველაფერში ქართული სულის, ეროვნულობის დანახვას, გარდასულ ეპოქათა პოლიტიკურ ფილოსოფიასთან მიმართების კონცეპტუალურ გააზრება-გაცნობიერებას.

„გრიგოლ ხანძთაძის ცხოვრება“ არ არის მხოლოდ ავტობიოგრაფიული ტექსტი. დიდი პოლიტიკური ქვეტექსტის მქონე ნარატივია, პოლიტიკური ფილოსოფიის შემცველი ტექსტია, რასაც ახალი ქართული სახელმწიფოს იდეოლოგია უნდა დაემყაროს. ამ იდეოლოგიად კი იგი მიიჩნევს „ქართლად ფრიადი ქვეყანა ალირიცხების, რომელსაც შინა ქართულითა ენითა ჟამნი შეინიშნის და ლოცვაი ყოველი აღესრულების“. ამით გაამთლიანა გრიგოლ ხანძთაძის ფარნავაზის ფილოსოფიური დოქტრინა – ქართულია ის სახელმწიფო, ის მიწები, სადაც ქართულად მეტყველებენ და ერთადერთი რაც დაამატა – ქართული ქრისტიანობა.

პაუზა

ხაშმელია თემურ ჯაგოდნიშვილი. ამ სოფლის ჭალები, ტყე-ველი, მინდვრები... იყო პირველი ბავშვობის სამყარო. ეამაყება, რომ მამა მწერალ რეზო ინანიშვილის თანაკლასელი იყო. რაც წიგნი გავითავისე და მწერლის დანიშნულებასაც ჩავნვდი, ინანიშვილის მოთხრობების სამყარო ჩემი განუყოფელი ნაწილი გახდაო, ამბობს. მწერლის მოთხრობებში ხსენებული საყარაულო გორას კი დღესაც ვენახში მიმავალი გვერდს ვერ აუქცევს და, თავისთავად ბრუნდება ბავშვობისდროინდელ საოცარ, გამორჩეულ სამყაროში. მაგრამ ერთი აზრი უკარგავდა მოსვენებას, როგორ, თუ რატომ იყო დიდი მწერალი ასეთი თავმდაბალი?

იხსენებს:

მამაჩემმა მამამო, ერთხელ რეზოს შევხვდი, შემეკითხა, როგორ ხარო? თავი მოვიწონე, ვუთხარი, უფროსი ბიჭი ფილოლოგიურზე სწავლობს თბილისში. ეჰ, ვანო, - უთქვამს რევაზ ინანიშვილს, - რად გინდოდა, კაცო, ეკონომიკის ფაკულტეტზე შეგეყვანა, ფილოლოგია მე დავამთავრე და, აბა, რა ვარო? არადა, ამ დროს, უკვე სახელგანთქმული მწერალი იყო. მივხვდი, ეს ის გამორჩეული თავმდაბლობა იყო, ყველას რომ არ მოსდგამს. ამას ვერ შეიძენ, ამას შენი შინაგანი თავმდაბლობის სიმალლე გიყალიბებს.

და თქვა დიდმა ილიამ: ადამიანს ადამიანობა უნდა ეტყობოდეს! ეს არის თავი და ბოლო ქება-დიდება! პასტარო მიკროსამყაროს უწოდებს მეცნიერი უკარმას, ხაშმსა და გომბორს, რომელთა ერთობლიობა პატარძელით არის შემოსაზღვრული. წიგნისადმი სიყვარულს და ლიტერატურით დაინტერესებასაც ამ

გარემოს უმაღლის. დიდი ხანი ვცდილობდი, ამომეხსნა წიგნიერებისადმი განსაკუთრებული დამოკიდებულებით გამორჩეული აქაურები ზეპირ სიტყვაზე მეტად ნაწერ სიტყვას რატომ აფასებდნენო. და სიამოვნებით მიზიარებ ერთ მისეულ დაკვირვებას. დაწერილი სიტყვის რწმენა ისე ყოფილა მათში გამჭვდარი, ვინმე თუ საეჭვო რამეს იტყოდა – რას ამბობ, ეგ წიგნი, გაზეთში წერია და როგორ შეიძლება იქ რამე არასწორი იყოსო, – აი, ნაწერი სიტყვისადმი აქაური კაცის რეაქციაა, დღეს შესაშური რომ გამხდარა.

– ფოლკლორში დავიცავი დისერტაცია და, ასე თუ ისე, ფოლკლორში ტრადიციისაც რამე გამეგება, მაგრამ აქ ფოლკლორულ ტრადიციებზე მეტად წიგნიერების, ნაწერი სიტყვის ტრადიცია ჭარბობდაო, ამბობს და აქაურების მეტყველებას პირწმინდად სუფთა ქართულ სასაუბრო-სამეტყველო სტილად მიიჩნევს იგი.

ხაშმი – უკარმა და იმ სივრცეს ერთ დიდ კულტურულ სამყაროდ მოიაზრებს თემურ ჯაგოდნიშვილი და არასოდეს უნანია, ფილოლოგია რომ აირჩია.

პაუზა

მთავარი მადლიერი ყველასი, ვინც შენს ცხოვრებაში ჩნდება, რადგან ისინი შენს გზა-მკვლევრებზე არიან მოვლენილი, უთქვამს ბრძენკაცს. ასეთ ადამიანთა სათავეში თემურ ჯაგოდნიშვილი ბაბოს – ბაბაღე ოძელაშვილს აყენებს, რომელმაც წიგნის სიყვარული „20 მისი ზღაპრის“ გაცნობით ჩაუნერგა. მერე პროფესორ-მასწავლებლებს და გამართლებად მიიჩნევს აკაკი შანიძის, შალვა ნუცუბიძის, სიმონ ყაუხჩიშვილის, გიორგი ახვლედიანის, გიორგი ჯიბლაძის, აკაკი ურუშაძის ლექციების მოსმენას. ერთი კი არა ორი უნივერსიტეტის დამთავრებას აღერს ახალი კურსდამთავრებული საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმში პრეზიდენტის – ილია ვეკუას თანაშემწედ, რეფერენტად რომ მიიღეს სამუშაოდ. მასთან გაიარა კურსი განათლების, მოქალაქეობისა, ადამიანობისა და თუნდაც თავმდაბლობის სიმალლეზე დგომისაო.

წუხს

მნიშვნელოვან ეპოქა უკანასკნელ დღეებს ითვლის. ინფორმაციის ერა ამსოლუტური გაგებით დადგა. ინფორმაციულობა უკვე ჩაენაცვლა წიგნიერებას და ცოდნას გაუტოლა თავი. ინფორმაციის ცოდნასთან ცატოლების ილუმბორულობა გახდა საზოგადოდ არა უბრალოდ ახალი ეპოქის, არამედ რაღაც უფრო დიდის დასაწყისი და ზღვარგამყოფი. XXI საუკუნის ქართველები (და არა მარტო) განათლების, წიგნიერების, ინტელექტუალიზმის სამყაროს შეიღებენ არ არიან, იმ „უბრალო“ მიზნის გამო, რომ დაიბადნენ ინფორმაციის ეპოქაში. მათთვის ყველაზე დიდი კაპიტალი ინფორმაციაა. აქედან გამომდინარე, ისინი სხვა ღირებულებებით ხელმძღვანელობენ. განათლების ეპოქამ თავისი ისტორია დაასრულა ისე, როგორც განმანათლებლობის, კლასიციზმის, რომანტიზმისა თუ სხვა ამავე რიგის ეპოქებმა. წიგნიერების ეპოქა XX საუკუნეში დაბადებული და ჯერ კიდევ ცოცხლად მყოფი ადამიანების ყოველდღიურობაში შემორჩენილი ვითარცა ღირებულებების სისტემა და ფილოსოფია.

არ ეთანხმება

პროფესორის წოდების გაუქმება და თანამდებობად გადაქცევა მისთვის მიუღებელია, რადგან ამით იზღუდება მისი უფლებები, ჩამორთმეული აქვს აღმზრდელი-იტი ფუნქცია, სწავლება გადაქცეულია მომსახურებად. ერთი სიტყვით, პროფესორი გაჩინოვნიკებულია. უნივერსიტეტის საქმიანობა შემოსავლის ოდენობით ფასდება. პროფესორი მთლიანად „დაპყვეთზე“ (მონაფეზე, სტუდენტზე) გახდა დამოკიდებული. ამგვარი მიდგომით სტუდენტი (როგორც ცოდნის მყიდველი) ყოველთვის მართალია. არადა პროფესორი სტუდენტისთვის ავტორიტეტი უნდა იყოს, პროფესორობა წოდება უნდა იყოს და არა მხოლოდ თანამდებობა.

მართლაცდა,

ისეთი რთულია გზა პროფესორობის მისაღწევად, რომ პროფესორი იმსახურებს პატივისცემას, აღიარებას, მით უფრო, რომ მისი ავტორიტეტი მეგრად განსაზღვრავს ცოდნის მაძიებლის ინტერესს იმ უნივერსიტეტისადმი, სადაც ეს პროფესორი მოღვაწეობს.

პაუზა

შესაშური ენერგიით უთავსებს ერთმანეთს თემურ ჯაგოდნიშვილი ფიზიკურ და გონებრივ შრომას. მისი ცხოვრების გზა ხაშმსა და თბილისის შორის ძვეს. ერთნაირი პასუხისმგებლობით ეკიდება როგორც

მეცნიერებას, ისე მამაპაპისეული მემკვიდრეობის მოვლა-პატრონობას. ვაზი ეძვირფასება ყველაზე მეტად, ქართველი ერის დიდ მეტაფორად მიიჩნევენ მას, რადგან ვაზის ბუნებაში ქართველის ეროვნულობის განსახიერებას ხედავენ. სამოცდაათს უკვე გადაცილებული, დაუღალავად შრომობს, რადგან სჯერა, იგი უპირველესად, საკუთარი თავის შეცნობაა. საკუთარი ამქვეყნიური დანიშნულების გაცნობიერების გზაა. ამბობს: შრომა საკუთარი თავის პოვნაც არის და აღმოჩენაც. ადამიანისათვის ყველაზე დიდი კმაყოფილება იმის გაცნობიერებაა, რომ მას რაღაც (კონკრეტული) გაკეთება შეუძლია და კიდევ – რომ მისი გაკეთებული ვიღაცას სჭირდება, ვიღაცისთვის სიკეთე მოაქვს.

და არის კიდევ ხევარიელი პროფესორის განვლილი გზა. რაც აღიარებულია სახელმწიფო პრემიით, ღირსების ორდენით, გოგებაშვილის სახელობის პრემიით, გიორგი ლეონიძის პრემიით, უნივერსიტეტის ოქროსა და სხვა სამახსოვრო მედლებით.

რა არის ცხოვრება თემურ ჯაფარიძისთვის? რამელია ის დეტალი, რომელმაც მნიშვნელოვანი თვისება განაპირობა მასში? როგორც ამბობს, ლაჭიბურიდან (ტყის სახელია) ფიჩხის მოტანა.

შინაგანი მონოლოგი

პატიარა ბიჭი სიხარულით ამავეს იმის შეგნებამ, რომ ჩემი მოტანილი ფიჩხით ჩემმა ბაბომ თონე გაახურა და პური გამოაცხო. ეს იყო ჩემი გასაკეთებლის გაკეთების შეგნება და იმის გაცნობიერება, რომ ვიღაცისთვის საჭიროა შენი გაკეთებული, და, მართლაც, ვიღაცისთვის სიკეთე მოაქვს.

ცხოვრება საერთოდ დეტალებს ერთობლიობაა, რადგან დეტალი, როგორც მიკროკოსმოსში, შთაბეჭდილია მთელი ცხოვრების არსი. და მაინც ამავდროულად რაღაც ისეთი გამოიკვეთება, სხვებზე ძალუმი რომ არის და გემის განმსაზღვრელიც. თუმცა ცხოვრების არც ერთი დღე, არც ერთი წუთი არ ჰგავს ერთმანეთს, რაც ხდება ჩვენს თავს, ყოველთვის პირველად ხდება. ამის გამო ვერასოდეს ვრეაგირებთ მომხდარზე იმგვარად, რამდენიმე ხნის შემდეგ კმაყოფილი ვიყოთ ჩვენი ნამოქმედართ. ყველაზე მწარე კი, სწორედ ეს ჩვენი ნამოქმედართ გამოწვეული სირცხვილის გრძობაა, სირცხვილისა, რომელიც სიკვდილზე უფრო საშინელია.

აუცილებლად სათქმელი

რთმული კარგა ხნის დასრულებული იყო კახეთში, ყურძენი და ნაწილი და დღევანდელი. ჯაფარიძის დასრულების ეზოში კი ხეივანს რამდენიმე მადის-აღმძვრელი მტევანი შემორჩენოდა. უმზერ, როგორ იწონებს მზის სხივი თავს ქარვისფერ მარცვლებში და ინტერესი გკლავს: რატომ ვერ გაიმეტა მოსანყებულ მასპინძელმა ეს თავმოყვანილი მტევნები?

96 წელს მიღწეულმა, უკვე ლოგინს მიჯაჭვულმა დედამ სთხოვა, ყურძენს რომ დაკრეფე, იმდენი მომიტანე, ერთი, ორი ჯაგანი ავაყვავა, რომ ზამთარში ყელი გავისველოო. იცოდა შეილმა, ასაკით ჯანგაყვეთილ დედას ამის ღონე არ შესწევდა, მაგრამ მის ბუნებასაც კარგად იცნობდა: ყველაფრის საკუთარი ხელით გაკეთება უყვარდა. ახლაც ამისკენ ერჩოდა გული და ჯანს ამიტომაც ეჭუტებოდა, ყურძენი რომ. რთველი როგორც კი დაიწყებდა, აუცილებლად შეგისრულე თხოვნასო, – უთხრა შეილმა. რთველი როდის დაიწყება? დაინტერესდა დედა, აი, ხეივანს რომ ჩამოვკრეფე, მაშინო – ამიტომაც შეატოვა ხეივანს მგებე მოელვარე ის მტევნები, რომლებსაც ბოლო ამოსუნთქვამდე რთველის მოლოდინით ფანჯრიდან შესცქეროდა უკვე ზღურბლის მიჯნაზე მდგარი დედა.

დაგოლოც:

რესპონდენტის დანასკვი

მრთი უცნაურობა ჰქონია ქართულ მინას, გრძობ, რომ ამ მინის შვილი ხარ, რაღაც საერთო მოდის, თავის ენაზე უთქმელად გელაპარაკება ეს მინა, ხე, ჭალა, ტყე და გიცნობიერებს იმას, რა მაგარი და რა ძლიერი ხარ, რომ მისი შვილი ხარ, ესაა სასწაული! ისე კი, ხვდები, ერთი ცხოვრება არ გყოფნის ადამიანს, რომ საქართველო და ქართველად მყოფობის საიდუმლო ბოლომდე გაიგო და გაითავისო.

ხვალ გიორგობაა, თემურ ჯაფარიძის დაბადების დღე. ვულოცავთ!

რუსუდან ლორთქიფანიძე
საქართველოს დამსახურებული უკრანალისტი

ისევ ლიახვისპირელი შემოქმედის შესახებ

„ვანო მაჩაბელი – გზა ევროპისკენ!“

როგორც „საქართველოს რესპუბლიკის“ მკითხველებმა იციან, შემოქმედის მიწურულს – 15 ნოემბერს, ლიახვისპირელი შემოქმედის საიუბილეოდ, მწერალთა სახლის სააქტო დარბაზში წიგნი-ალბომის „ვანო მაჩაბელი – გზა ევროპისკენ“ პრეზენტაცია გაიმართა, რომელიც გამოჩენილი ქართველი მწერლის, პუბლიცისტის, შექსპირის გენიალური მთარგმნელისა და საზოგადო მოღვაწის, ივანე მაჩაბელის დაბადებიდან 170 და უგზო-უკვლოდ გაუჩინარებიდან 126 წლისთავს მიეძღვნა. წიგნი-ალბომი თბილისში სამხრეთ ოსეთის დროებითი ადმინისტრაციის ფინანსური მხარდაჭერით გამოცემულია „სამშობლომ“ დაბეჭდა.

პრეზენტაციაზე მონაწილემა სტუმრებმა ხაზგასმით აღნიშნეს სასიქადლო მამულიშვილის ღვაწლი, გაიხსენეს მამაბოლისეული ცხოვრების საინტერესო ეპიზოდები. აღინიშნა, თუ რაოდენ დიდი გავლენა იქონია მისმა საქმიანობამ ქართული ენის კულტურაზე. ენას შესძინა „ის ნიუანსები, რომელიც ასე ფასებულია ქართული საზოგადოებისთვის.“ წიგნი-ალბომის შემდგენელ თამარ ხიზანიშვილის თქმით, განსაკუთრებული ინტელიგენტი „იყო გავრცელება იმ დიდი კულტურული მემკვიდრეობის, რასაც ევროპული ლიტერატურა ჰქვია და რისი ნაწილიც, ანტიკური დროიდან, საქართველო იყო. ივანე მაჩაბელი შორსმჭვრეტელი და ევროპულად მოაზროვნე პიროვნება გახლდათ. ყველაფერ და ყველაფერში ევროპული წესის დანერგვას ცდილობდა. სწორედ ეს არის აღმდგენი იმ დიდი კავშირების, რასაც ერქვა ჩვენი კავშირები ევროპასთან... ამ მიმართულებით, ილია ჭავჭავაძე ყველა დიდსა და ეროვნულ საქმეში გვერდით იყენებდა ახალგაზრდა ვანო მაჩაბელს.“

შექსპირის (და არა მარტო) მისეული თარგმანები მართლაც უნიკალურია. იგი პოლიგლოტი იყო და იცოდა მრავალი ენა. ამიტომ, „მას ჰქონდა შესაძლებლობები, აღედგინა ის უდიდესი გზა, რასაც ჰქვია გზა ევროპისკენ, რაზეც ჩვენი წინაპრები საუკუნეების მანძილზე ოცნებობდნენ და იღვწოდნენ. ამავდროულად, დაუღალავი კალმოსანი ქართული ენის საუკეთესო გულშემატკივარი, პროპაგანდისტი და ახალი მთარგმნელობითი ლიტერატურის ფუძემდებელია.“

„ივანე მაჩაბელი – გზა ევროპისკენ.“ მეგრი ავთენტური და უნიკალური მასალითაა სავსე. აქ წარმოდგენილი წერილები,

ფოტოსურათები მართლაც უიშვიათესია, მიმოხილულია ივანე მაჩაბელის ცხოვრების ყველაზე საკვანძო ეტაპები – ბიოგრაფიული ცნობები, მისი საზოგადო მოღვაწეობა, ურთიერთობა იმ დიდ ქართველ მწერლებთან და საზოგადო მოღვაწეებთან, რომლებმაც დააფასეს გენიალური შემოქმედი არაორდინარული, ფართო ცოდნით, განათლებითა და პროგრესული აზროვნებით.

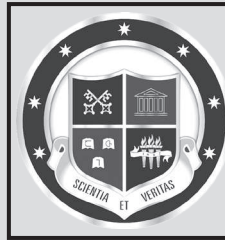
ივანე მაჩაბელი ფლობდა ევროპულ ენებს და ევროპული ლიტერატურის ჩინებული მცოდნე იყო. მაგრამ ამისდამოუხედავად, ის ყოველთვის ახლოს იყო თავის ხალხთან, ქართულ ადათ-წესებთან და აფასებდა ქართველთა სიბრძნეს... იგი საფუძვლიანად გაეცნო ქართულ ფოლკლორს და შეისწავლა კლასიკოსი მწერლები. წიგნი-ალბომში შესული ერთ-ერთ ფოტოზე ივანე მაჩაბელი თანამოაზრეებთან ერთადაა გადაღებული: დავით გურამიშვილი, დავით სარაჯიშვილი, ოთარ დადუმქელიანი, ილია ზაგრატიონ-გურუნიანი და სხვა საზოგადო მოღვაწეები. ფოტო 1873 წელს სანკტ-პეტერბურგშია გადაღებული, უნივერსიტეტში სწავლის პერიოდში (1871-1873 წწ.).

ლონისძიებს ესწრებოდნენ საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილე **ლამა დარსალია**, დროებითი ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი **თამარ ზუსტაშვილი**, საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის, ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის საკითხთა დეპარტამენტის ხელმძღვანელი **ზვიად ზვიადში**, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე **გიორგი შილსაძე**, საქართველოს პარლამენტის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენისა და დეოკუპაციის საკითხებთან დაკავშირებული დროებითი კომისიის აპარატის უფროსი **შურბაღი მარია**, მწერალთა სახლის დირექტორი **ქეთევან დუმბაძე**. ასევე, ქართულ-ოსურ ურთიერთობათა სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელი, თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი **ნაირა გვიციანი**, ცნობილი პოეტი და დრამატურგი **მზია ხეთაბაძე**, მწერალი და პუბლიცისტი, გავთ-„ცხინვალის მაცნეს“ მთავარი რედაქტორი **როზა ზაზაშვილი**, პოეტი **სიმონო ზაზაშვილი** და სხვ. წიგნი-ალბომის პრეზენტაცია მუსიკალურად გააფორმეს ხალხური სიმღერისა და ცეკვის აკადემიურ ანსამბლ „ნართების“ ვაჟთა ვოკალურმა ჯგუფმა და ახალგაზრდა მუსიკოსებმა.

საპ. ინფორმაცია

პრაქტიკული ინგლისურის სასწავლო კურსი მოსწავლეებისთვის

გრიგოლ როგორც უნივერსიტეტი განაგრძობს საქართველოში ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების გაძლიერების პროგრამის განხორციელებას. როგორც რომაქიძის უნივერსიტეტში განხორციელდა, პროგრამის ერთ-ერთი მიმართულება ინგლისური ენის გაძლიერებული სწავლების პროექტი, როგორც სკოლის მოსწავლეების, ისე პედაგოგებისთვის.

GRUNI

გრიგოლ როგორცის უნივერსიტეტი
GRIGOL ROBAKIDZE UNIVERSITY

„სასწავლო კურსი ფოკუსირებულია დასაუბრო, ზოგად ინგლისურზე და მიზნად ისახავს გამოთქმის, საუბრის, მოსმენის უნარისა და ლექსიკის გაუმჯობესებას. ორთვიან კურსს უძღვება ამერიკელი სპეციალისტი, ინგლისური ენის ექსპერტი ჯოზეფ მეგვიერი, რომელიც აშშ-ის საელჩოში პროგრამის – „English Language Fellow“, ფარგლებში მიამაგრა უნივერსიტეტს. პირველ მეცადინეობას, რომელსაც სხვადასხვა სკოლის

80-მდე მოსწავლე ესწრებოდა, გაცნობითი ხასიათის იყო. ინგლისური ენის ექსპერტმა მოუსმინა მოსწავლეებს, გაიგო მათი მიზნები, ინტერესი, მოლოდინი, შემდეგ კი განსახილველი თემები გააცნო მონაწილეებს. მეცადინეობა კვირაში ორჯერ გაიმართება. თბილისის სკოლების გარდა, რეგიონების 400-მდე მოსწავლე ონლაინ ჩაერთვება პრაქტიკული ინგლისურის სწავლებაში. პროექტს ხელმძღვანელობს გრიგოლ როგორცის უნივერსიტეტის სტრატეგიული განვითარებისა და მარკეტინგული კვლევის ცენტრი“, – ნათქვამია ინფორმაციაში.

პირველ მეცადინეობას, რომელსაც სხვადასხვა სკოლის

გაოცებული და დამწუხრებული გაჰყურებს გიორგი ლეონიძის ძველი ორგანიზაციის სასახლეს. 306 მუსულა იქ და 306 ოსმის იქიდან გრძობა? ძალი – ვრცელდებით! ოღონდ! ანუ მთელ საქართველოში ვრცელდებით! წინააღმდეგობა არ გამოიძახება? ანუ, ისე რომ ვილაპარაკებთ, ერთი ჩვენს ლიბერალურ კავშირში, თუ როგორია იგი და როგორ იცავს მათ თავისი დაზოგებული ხელი!

ჩემს წერილში სიტყვა „გაფრთხილება“ ორგვარი მნიშვნელობით ვიხმარ: რის წინაშე უნდა გაგფრთხილდეთ და რასაც უნდა გავფრთხილდეთ. იშვიათად მინახავს ისეთი წიგნი, რომელიც დიდი პოეტის შემოქმედებას ისე აღწერს, როგორც ამას აკეთებს თავად შესანიშნავი პოეტი და მწერალი ემზარ კვიციანიშვილი, როდესაც მსჯელობს გიორგი ლეონიძის შემოქმედებაზე (იხ. ემზარ კვიციანიშვილი, ქართული სიტყვის ბაზილი, თბ., 2021). ამ წიგნიდან ჩემი განსაკუთრებული ყურადღება მიიპყრო გ. ლეონიძის ერთმა თავისუფალმა ლექსმა, რომელიც პოეტს თვრამეტი წლის ასაკში დაუწერია და რომელიც ეძღვნება მეფეთა მეფე თამარს. აი ისიც:

„რა ტკბილ არიან სასახა ჩემსა სიტყვანი ჩემნი – ოდეს კრძალვით ვახსენებ შენს გვირგვინოსან სახელს, შოი, თამარ! ვაპ მე! ვაპ მე! საქართველოსთვის მხიარული დღენი ვერ მიპოვებია, შენც უღამნოს ვარსკვლავივით გაიღვივე ლურჯ უფსკრულში და გვოდებთ, რომ კვლავაც ვერ შევსრულებიარო სხივთა დღესასწაულს... ჩვენ ვიცით, რომ ორჯერ ვარსკვლავი არ გვიხატებოდა! – და კვლავ შეგნატრია, განუზღვრებელი მზევე, გაზაფხულის დღის ყვავილი! მიუვალ გზისკენ წასულან სამშობლოს ვარსკვლავები. მრწყინება და მარაგანდელი შეახუნდა საქართველოს მზეს... არ გაიშალა ჩვენთვის სხივთა მარათ და დღეს მტრის მშვილდოსნისაგან დაკოდილი ქართლოსიანი სასიყვარულოდ შენ შემოგვხანს: თამარ! შოი, თამარ! ჰყვავის და ჭკნება საუკუნე: ჰყვავის მწუხრი და განთიადი, ხოლო სახე შენი ჰვიგებს დაუშკვნარი, ღიმილის ელვით ოქროსურვილი“.

ემზარ კვიციანიშვილი მრძანებს, რომ ეს ლექსი „თამარ“, არის „საკვირველი გზებით ავლენილი ლოცვა თუ ჰიმი“ (გვ. 88).

მე უფრო გამოკვეთილად ვიტყვი: ეს კონტემპლაციის მცირეოდენი ექსკურსია ამ ცნებასთან დაკავშირებით. სიტყვა კონტემპლაცია მომდინარეობს ლათინური contemplatio- სგან, რაც გახლავთ ჭკრეტა, რომელიც თავდაპირველად აღნიშნავდა ცის ჭკრეტას და ცაზე დაკვირვებას, რასაც აკეთებდნენ ძველი რომის აგურები წინასწარმეტყველების მიზნით. ამგვარად ჭკრეტა შეიცავს როგორც გრძობად, ასევე წმინდა სულიერ და რელიგიურ კომპონენტებს. აგუსტინ- ნესტოვის კონტემპლაცია წარმოადგენს ღვთის პირისპირ პირწმინდა სულიერ ჭკრეტას მარადიულ სიყოფიერებაში. იგი არის ყოველი მოღვაწის (actio) დასასრული, მარადიული სიმშვიდე და სიხარულის სრულყოფილება (Augustin, De immortalitate animal და სხვ.). შუა საუკუნეების მისტიკოსა და ფილოსოფიაში კონტემპლაცია წარმოადგენდა ნებისმიერი საგნის არსის ჭკმარინების წვდომას და მასში ჩაძირვას, რომელიც მიიღწეოდა ექსტაზის დროს (Historisches Wörterbuch der Philosophie, Bd. 4, Kontemplation, Basel/Stuttgart 1976).

ყოველივე ამის შემდეგ არ უნდა გავივიკვირდეს, რომ გიორგი ლეონიძის, როგორც დიდებულ პოეტს, გააჩნდა წარმოუდგენელი პოეტური ინტუიცია მეფეთა მეფე თამარის სახეში ჩასაღრმავებლად, და ამით, თუ არა წინასწარმეტყველება, სახეზე გვაქვს მაინც საკუთარ ერზე დიდი გოდება. მაგრამ თამარის სახეში, ამჯერად მეთანიის ეკლესიის ფრესკაში, კონტემპლაციას ეწვევა გიორგი ლეონიძის დიდი წინამორბედი გრიგოლ ორბელიანი, რომელიც თავის ლექსში „თამარ მეფის სახე მეთანიის ეკლესიაში“ მას ასე მიმართავს:

„შენს წმინდა სახეს, შეგნებით სავსეს, სახიერებით განსხივებულსა, ვუმზერ კრძალვითა, თაყვანსებითა, ცრემლ-მორეული გემთხვევი ფერხთა! მიხარის – ვიმზერ, ვმსწუხვარ – და ვიმზერ, და ესრეთ მზერა მსურს სიკვდილამდე...“

და როგორი აზრისა და სულის სიღატაკეა, როდესაც გვსმის, ვიღაც ვიგინდარაბ თუ როგორ შეურაცხყო დიდებული დედოფალი თავის „მოთხრობაში“, როდესაც აღწერა, თუ რა ხდებოდა მის დასაძინებელ ოთახში „ქორწილის შემდეგ!“ ეს მოვლენა სრულიად არ არის შემთხვევითი, რადგან ამას მოჰყვა უკვე ვრცელ მეფის შეურაცხყოფა და საერთოდ ლიბერალისტების ზანაკს ყელში აქვს გაჩხერილი თვით ჩვენი ეკლესია, რადგან იგი კრძალავს „თავისუფალ სიყვარულს“ და საერთოდვე „რუსეთის აგენტია!“

აქამდე ვლაპარაკობდი რასაც უნდა გავფრთხილდე, ე. ი. მზე თამარის სახესა და ჩვენს სარწმუნოებას. ახლა კი ვიტყვი, თუ რის წინაშე უნდა გავფრთხილდეთ. უნდა გავფრთხილდეთ იმის წინაშე, რის დანერგვასაც

ფრთხილად, წინ ბოროტებაა!!!

ცდილობს ჩვენში ლიბერალური ოპოზიცია: ეს გახლავთ წარმართული უზნეობისა და ღმერთების აღორძინება, რის გამოც დაისაჯა ქალღველთა მეფე ზღაპრული.

„მეფე ზღაპრულია დიდებული ლხინი გაუმართა თავის ათას დედაკაცს და ამ ათასის თვალწინ სვამდა ღვინოს. სვამდნენ ისინი ღვინოს და ოქროს, ვერცხლის, სპილენძის, რკინის, ხისა და ქვის ღმერთებს ადიდებდნენ. სწორედ ამ დროს გამოჩნდნენ კაცის ხელის თითები და სასანაღის წინ, სამეფო სასახლის კიბით შეფეთილ კედლებზე წერა დაიწყო. მეფე ხელავდა ხელის მტევანს, რომელიც წერდა: მინე, მინე, მინე უფარსინ...“

აჰა, ამ სიტყვების ახსნა: მინე – დაითვალა ღმერთმა შენი სამეფოს დღენი და ზოლოდ მოულოდ მას; მინე – სასწორზე აიწონე და მსუბუქი აღმოჩნდი; მინე – გაიყოფა შენი სამეფო და მიდიელებსა და სპარსელებს მიეცემა იგი. იმავე დამეს იქნა მოკლული ზღაპრული, ქალღველთა მეფე“ (დანიელ წინასწარმეტყველი, თავი მეხუთე).

საქმე ისაა, რომ უგუნური ლიბერალისტები თავიანთ თავთან ერთად საქართველოსაც ღუპავენ წარმართული ღმერთების აღორძინებით. მორწმუნე და ნორმალური ქართველისთვის მსხველი ისევ კონტემპლაციაა, მაგრამ ახლა ვიტყვი: არა რომელიმე მეფეზე და გმირულ გამოვლენაზე ჩვენი ისტორიიდან, არამედ უშუალოდ მაცხოვარზე, როგორც ეს ხდება მრავალ მისტიკოსთან. წიგნში, რომელიც კარგა ხნის წინ ვთარგმნე (იხ. გერმანელი მისტიკოსები. რჩეული ტექსტები. თბ., 2005), მისი გერმანელი გამომცემელი გუნდოლოგ გიერათი, „შესავალში“ წერს შემდეგს: „ჩვენი კულტურის ახალი ორიენტაცია, რომელზედაც ამდენს საუბრობენ, უნდა დაუკავშირდეს ჩვენი წარსულის კეთილ სიძველეს. იგი გვიჩვენებს, რომ რელიგია ადამიანებში უღრმესი და შინაგანად აუცილებელია და იგი უნდა წარმოადგენდეს მთელი ჩვენი სიყოფილის საყრდენ საფუძველს“. ძნელია, არ დაეთანხმო ამ სიტყვებს. ყველა ის დაბრკოლება, რომელიც წინ უდგას ზემოთქმულის განხორციელებას და რომელსაც ჩამოთვლის გუნდოლოგ გიერათი, ჩვენთვისაც არსებობს და ამას ემატება ჩვენი რეალობაც. ამიტომ ჩვენც უნდა დავეუკავშირდეთ „ჩვენი წარსულის კეთილ სიძველეს“. მით უმეტეს, რომ ამის ტრადიცია გავაჩინა: არსებობს ჯერ კიდევ მე-7 საუკუნეში შექმნილი ქართული ორიგინალური ასკეტურ-მისტიკური ხასიათის თხზულება და განსაკუთრებით ასევე ხასიათის მდიდარი თარგმნილი ლიტერატურა (იხ. კ. კეკელიძე. ქართული ლიტერატურის ისტორია. ტ. I, თბ., 1960, გვ. 544 და შემდეგ). და ეს ყველაფერი შექმნილია ძირითადად მე-14 საუკუნემდე, ე. ი. სწორედ იმ საუკუნემდე, როდესაც აღმოცენდა გერმანული მისტიკა.

ყოველივე ეს დაწერილი მაქვს ჩემსავე „წინასიტყვაობაში“ 2005 წელს, რომელიც წინ უძღვის გერმანელი მისტიკოსების რჩეული ტექსტების თარგმანს. დაე მკითხველმა თავად განსაჯოს, თუ მას შემდეგ რამდენად დავეუკავშირდით „ჩვენი წარსულის კეთილ სიძველეს“. ჩვენი ლიბერალისტების თავგაბებულობამ ერთი სახეგანთქმული

არაკი გამახსენა პლატონის დიალოგიდან „ფედროსი“ (246 აბ; 253ც). იქ სული ემსგავსება ეტლში შემბმულ ორ ცხენს და მეეტლეს. ცხენთაგან ერთი მშვენიერია და მეორე მახინჯი. ლამაზი ცხენი ადვილად ემორჩილება მეეტლეს, მახინჯი კი უძალადდება და სულ გვერდზე გახტის. პლატონის ანთროპოლოგიის მიხედვით მეეტლე გონებას გამოსახავს, ხოლო ცხენები სურვილებს. ამათაგან ლამაზი ცხენი პოზიტიური სურვილებია, ხოლო მახინჯი ცხენი – საზიზღარი, უფსკრულში გადაშჩეხი სურვილები. მეეტლემ (გონებამ) სწრაფად უნდა დაიმორჩილოს ცხენები (ნდომები), თორემ უფსკრულში გადაიჩეხებინ. და აი აქ ჩვენი ლიბერალისტები მახინჯე მახინჯ ცხენს მახინჯი სურვილებით, რომლის შხამიანი ამონერწყვა ჩვენც გვეცხება, ჩვენც (უკანასკნელს? – ნიკო სამადაშვილი) ქრისტიანებს.

აქ დროულია ვიკითხოთ: საერთოდ საიდან მომდინარეობს ბოროტება? ამაზე ასეთ პასუხს იძლევა გერმანელი ფილოსოფოსი ავგუსტ ბრუნერი:

ბოროტების აუხსნალობა

წადგან ბოროტება მთლიანობიდან, საგნის არსის ფორმიდან არ გამომდინარეობს და პირიქით, მას აზიანებს, მაშინ იგი მისგან შეუძლებელია, აიხსნას; იგი ყოველთვის დარტყმას აყენებს არსს და არა აუცილებლად – ნებისყოფას. თუნდაც ბოროტების თეორიის წამოყენება ზოგადად შესაძლებელი იყოს, მაშინ მაინც არასოდეს არ შეიძლება განიმარტოს, როგორც ამსოლუტურად აუცილებელი (არსიდან აუცილებლობით გამომდინარე), კონკრეტული შემთხვევაში კონკრეტული ბოროტების მყოფობა. ეს ნიშნავს, რომ კონკრეტულ ბოროტებას ყოველთვის ახასიათებს მარტოოდენი ფაქტობრიობა, არა ამსოლუტური აუცილებლობა და მაინც სახეზე მყოფობა, აუხსნალობა; ეს ანიჭებს ბოროტებას სწორედ მის სიმძიმეს და ხდის მას მტანჯველ ამოცანად. ამიტომ, თვით ნათელი თეორია ვერ ამორებს ფაქტობრივ ბოროტებას მის სისასტიკესა და გამომდინარეობას, რომელსაც აძლევს მას მისი არააუცილებლობა და აუხსნალობა. ყველაზე მკვეთრად ბოროტების ეს ხასიათი კვლავ იქ ჩნდება, სადაც დარღვეულ მთლიანობას თვითმფლობელური, პიროვნული ხასიათი აქვს. ამის საპირისპიროდ იქ, მარტოდენ ბოლოგოიურ სფეროში, სადაც სიკვდილი მიიღება ზოგადად სიყოფილის გუნებიდან (თუმცა კი აქედან არ გამომდინარეობს, რომ ცოცხალი არსება სწორედ აქ და ახლა უნდა მოისპოს), ბოროტება აღარაა ასე რადიკალური და ამიტომ მისი სიმძიმე შეუდარებლად მცირეა. მას არ გააჩნია ამსოლუტურობის, გამოუსწორებლობის ხასიათი, როგორც ბოროტებას, რომელიც სულიერს, პირველ ყოვლისა კი წინამორბედს ეხება ადამიანში. (იხ. ავგუსტ ბრუნერი, ფილოსოფიის ძირითადი საკითხები, თბილისი 2010, გვ. 115).

მართლაც აუხსნელია ბოროტება – რატომ? რისთვის? რატომ ამ მშვენიერ სხეულში? რატომ ამ მსხვილან მამაკაცში ან დედაკაცში? რატომ ბავშვში? – ყველა ამ საკითხს ფართოდ ვვხვები ჩემს სქელტანიან წიგნში და ამიტომ აქ აღარ ვაგიმეორებ (იხ. „ბოროტება, მისი ნიშნები და მისი გამოვლინება საქართველოში, თბილისი 2006).

მაგრამ ბოროტება აუხსნელია თუ ახსნადი, მასთან მრძოლა აუცილებელია. ამასთან დაკავშირებით ეს წერილი ისევ გიორგი ლეონიძის ლექსით მინდა დავასრულო. ამ ლექსის საბაზი გახდა, როგორც წერს ემზარ კვიციანიშვილი, 1922 წლის შემოდგომაზე თბილისის მახლობლად გამოჩენილი და დიდობში სოფლები მონადირის მიერ მოკლული ვეფხვი.

„სარაციების თესლით ამტყდარი და პამირების შურში მყვირალი, მოატყდა სივრცეს გასაკვირალი, პანმონგოლიზმის ბაიარხტარი.“

ხალიფატების დასტოვებ ტახტი და სისხლი მღვრიე ვერსად დასტიე, ალბათ შენ ჰყავდი მრწყინვალე რახტით – უკანასკნელი ძველ დინასტიებში.

რომელი უნდა გელენა რასა და მერამდენე გემტერია რომი, როცა დაეშვი დაუდგრომელი და მზე გტეხავდა ბარბაროსული.“

პამირის მთიანეთიდან თუ ირანიდან მოულოდნელად შემოხეტებულ ნადირში, – აგრძელებს ემზარ კვიციანიშვილი – დამპყრობელის, მომხვედურის სახეა პერსონიფიკირებული.

და აი ისევ, სოფლები მონადირე ანუ ხალხის ჯანსაღი ძალა კლავს ამ ბოროტებას. გაფრთხილდეთ ბოროტების წინაშე!

30000 რცხილაქი
დაიწვია 2024 წლის 13 ნოემბერს, თბილისში ხვარაგმათაგან წმიდათა ათთა ბაგრთა (100.000) წამებალთა (1227) ხსენების დღეს.

ქართული ფარმაცეუტიკა სოფელს იღრმავებს

განათლების სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის (FAO) მიერ სამეგრელო-ზემო სვანეთში განხორციელებული მერძეული მიმართულებით მომუშავე ქალი ფერმერებზე ფოკუსირებული პროექტის შედეგად რძის პროდუქტების წარმოება გაუმჯობესდა. ამის შესახებ ინფორმაციას FAO ავრცელებს.

ოთხნობიანი პროექტი შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს (SDC) დაფინანსებითა და გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან პარტნიორობით განხორციელდა და მიზნად ისახავდა რძის პროდუქტების მწარმოებელი ქალი ფერმერების გაძლიერებას.

FAO-ს ინფორმაციით, პროექტის დახურვის ღონისძიებაში მერძეული მიმართულებით მომუშავე ქალი ფერმერები ჩაერთნენ. ყველა მათგანი მონაწილეობას იღებდა FAO-ს ფერმერთა საველე სკოლებში. დასკვნით ღონისძიებას SDC-ისა და გაეროს ქალთა ორგანიზაციის

წარმომადგენლებთან ერთად ესწრებოდნენ პროექტის სხვა დაინტერესებული მხარეები, მათ შორის სოფლის განვითარებისა და სურსათის ეროვნული სააგენტოს, ზუგდიდის მერიისა და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლები.

გასული ოთხი წლის განმავლობაში, FAO-მ 30 ფერმერთა საველე სკოლა დააარსა სამეგრელო-ზემო სვანეთის რვა მუნიციპალიტეტში. აღნიშნულ ფორმატში, 600-ზე მეტმა მერძეულ ქალმა ფერმერმა მიიღო ცოდნა რძის პროდუქტების წარმოებისა და ჰიგიენის კარგ პრაქტიკაზე. მათ ასევე შეისწავლეს ისეთი საკითხები, როგორც ცხოველის ჯანმრთელობა, კვება და კეთილდღეობა, საქართველოს სურსათის უვნებლობის რეგულაციები და პირუტყვის რეგისტრაციისა და იდენტიფიკაციის მნიშვნელობა. ამას გარდა, მონაწილეები გაეცნენ გენდერული თანასწორობისა და ქალთა უფლებების საკითხებს, შეიძინეს მიზნების მართვისა და

ლიდერობის უნარები. აღსანიშნავია, რომ ისინი სათემო აქტივიზმსა და ადვოკატირებაშიც ჩაერთვნენ და ხელშეწყობენ შედეგებს მაღალეხის საკუთარი თემების კეთილდღეობის გაუმჯობესებისთვის. ცოდნის გაზიარებასთან ერთად, მაღალი ხარისხის პროდუქტის ეფექტური წარმოების მხარდასაჭერად, მათ რძისა და რძის პროდუქტების სანარმოო დანადგარები და ხელსაწყოებიც გადაეცა.

ფერმერთა საველე სკოლების მონაწილეებმა შეისწავლეს ისეთი ძვირად ღირებული ყველის 10 სახეობის მომზადება, როგორც კაჭოტა და შალაქი. პროექტში ჩართულმა ფერმერმა ყველის აღნიშნული სახეობების წარმოება დაიწყო საკუთარი მოხმარებისთვის და გასაყიდად. FAO მათ არტეზიანული რძის პროდუქტის მარკეტინგში, ტიკეტინგში და ბრენდინგში დაეხმარა.

FAO ასევე აქტიურად მუშაობდა სტუმარმასპინძლობის ინდუსტრიასა და პროექტში ჩართულ ფერმერებს შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობაზე გამოფენებისა თუ სადევესტაციო ღონისძიებების ორგანიზებით. აღნიშნულ ფერმერთა ნაწილი უკვე აქტიურად აწვდის ძვირად ღირებული ყველის სახეობებს მაღაზიებს, რესტორნებსა და სასტუმროებს.

“ქართველებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია ყველი, რომელსაც ძირითადად ქალები აწარმოებენ და ამ ცოდნის დედეები თავიანთ ქალიშვილებს გადასცემენ. თუმცა, ქალებს ხშირ შემთხვევაში არა აქვთ ყველის წარმოების თანამედროვე ცოდნა და ფინანსებზე წვდომა. ჩვენ პროექტში ჩართულ გამგებ ქალებს შევასწავლეთ უკეთესი წარმოების მარტივი პრაქტიკა, რაც მოიცავს ჰიგიენისა და სურსათის

უვნებლობის სტანდარტებს. მათ ასევე შევასწავლეთ ყველის ისეთი სახეობების წარმოება, რომლებიც უფრო დიდი ხნით ინახება. ყველს უმნიშვნელოვანესი როლი აქვს როგორც ქართულ სუფრაზე, ასევე ადგილობრივი თემების კვებისა და სურსათის უსაფრთხოების კუთხითაც. პროექტში ჩართულ 600-მა ფერმერმა შეძლო უფრო მეტი რძისა და ყველის წარმოება და შეერმა მათგანამა ამით ფინანსური შემოსავალი მიიღო. შედეგად, ვხედავთ, რომ ზოგი მათგანი მცირე მასშტაბის რძის პროდუქტის სანარმოო სივრცეებსაც აწყობს. ღონისძიებებზე ვიხილეთ მერი მიზანდასახული, გაძლიერებული სახე და მჭერა, რომ სწორედ ესაა მათი წარმატებისა და ზრდის საწინდარი. მიხარია, რომ FAO-ს გუნდმა, SDC-ის მხარდაჭერითა და გაეროს ქალთა ორგანიზაციასთან პარტნიორობით, ასეთი მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა ამ შესანიშნავ პროექტში. ჩვენ ვამაყობთ პროექტში ჩართულ მდიდრე ქართველი ქალებით”, – ამბობს ხავერდ სანს ალვარესი, FAO-ს პროგრამის კოორდინატორი.

საქართველოში შვეიცარიის საელჩოს თანამშრომლობის ოფისის რეგიონული დირექტორი ბარბარა ბონი აღნიშნავს, რომ ქალების გაძლიერება მდგრადი ოჯახების, წარმატებული თემებისა და მდგრადი

პროგრესის ქვაკუთხედი.

“გაეროს ქალთა ორგანიზაციის მიზანია, მივცეთ ახალი შესაძლებლობები ქალებს, და, განსაკუთრებით სოფლად მცხოვრებ ქალებს, დაეხმაროთ მათ შემოსავლების გაზრდაში, დასაქმებაში, და თემების ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებაში. ეს ნიშნავს ქალების თავდაჯერებულობის გაძლიერებას, ქალთა უფლებებზე ცნობიერების ამაღლებას, მათი ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას, სოციალურ სერვისებზე, ჯანდაცვასა და ინფრასტრუქტურაზე ხელმისაწვდომის გაზრდას, ხელშეწყობა და ინკლუზიური გარემოს შექმნას ქალებისთვის ადგილობრივ დონეზე. პროექტის აქტივობების შედეგად, ვხედავთ სულ უფრო მეტ აქტიურ და გაძლიერებულ ქალს. მსურს, მაღლობა გადაეხადოს SDC-ს მხარდაჭერისთვის და FAO-ს – პარტნიორობისთვის, ასევე, პროექტში ჩართულ ყველა აქტიურ ქალს, რომლებიც ცდილობენ საკუთარი მიზნების გაუმჯობესებას, საზოგადოების საჭიროებების იდენტიფიცირებას, და თავად მონაწილეობენ განწყობილების მიღების პროცესში”. – აღნიშნავს გაეროს ქალთა ორგანიზაციის წარმომადგენელი საქართველოში კოორდინატორი.

მარიამ ტიტინიძე

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციამ, საქართველოს არაგადამდებ დაავადებებთან პრევენციის ალიანსთან ერთად ფორუმი „პოლიტიკის დიალოგი: სიმსუქნის პრობლემის დაძლევა საქართველოში – მტკიცებულებებიდან ქმედებამდე“ ჩაატარა, რომელსაც ექსპერტები და პოლიტიკის შემქმნელები მრავალი სექტორიდან დაესწრნენ, სიმსუქნის მხარდასაჭერის გადამსწრეად.

ამის შესახებ ინფორმაციას ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაცია ავრცელებს.

მათი ცნობით, ღონისძიებაზე მონაწილეებს სიღვიფრით აღიზნებდათ – ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის, თამარ გაბუნია – ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის პირველმა მოადგილემ, კახა კაკაბაძემ – გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ, თამარ სამხარაძემ – მეცნიერების, განათლებისა და ახალგაზრდობის მინისტრის მოადგილემ და არაგადამდებ დაავადებებთან ალიანსის თავმჯდომარემ სიმონ გაბრიჭიძემ მიმართეს.

“ექსპერტებმა ჯანმრთელობისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრიდან (NCDC) და სხვა მონაწილეებმა მომხსენებებმა წარმოადგინეს მონაცემები სიმსუქნის მასშტაბის და ტვირთის შესახებ გლობალურ, რეგიონულ და ქვეყნის დონეზე, მის გამოწვევებზე და დეტერმინანტებზე, ამ სფეროში პოლიტიკის მიდგომებსა და მომზადებას. NCDC-მ ასევე წარმოადგინა ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობისა და მარილის შემცირების ეროვნული სტრატეგიის პროექტები.

სიმსუქნე კომპლექსური ქრონიკული დაავადებაა, რომლის დროსაც ხდება ჭარბი ცხიმის დაგროვება, რაც აზიანებს ჯანმრთელობას. უმეტეს შემთხვევაში, სიმსუქნე მრავალფაქტორული დაავადებაა,

სიმსუქნე ქრონიკული დაავადებაა!

ჯანმო: საქართველო სიმსუქნის მაღალი მაჩვენებლის მქონე ქვეყნებს შორისაა

რომელიც გამოწვეულია ობეზოგენური გარემოს ზეგავლენით, ფსიქოსოციალური ფაქტორებით და გენეტიკური ვარიანტებით. ობეზოგენური გარემო დაკავშირებულია სტრუქტურულ ფაქტორებთან, რომლებიც ზღუდავს ჯანსაღი და მდგრადი საკვების ხელმისაწვდომობას, უსაფრთხო და მარტივ

ფიზიკურ აქტივობას ყოველდღიურ ცხოვრებაში და ადეკვატური სამართლებრივი და მარეგულირებელი გარემოს არსებობას. ჭარბი წონა ზვევებში და მობარდებში გაავლენას ახდენს მათ ჯანმრთელობაზე და ასოცირდება როგორც ტიპი 2 დიაბეტის და გულ-სისხლძარღვთა დაავადებების

უფრო დიდ რისკთან და მათ ადრეულ გამოვლენასთან, ასევე არასასურველ ფსიქოსოციალურ შედეგებთან”, – ნათქვამია ინფორმაციაში.

მათივე ცნობით, საქართველო სიმსუქნის მაღალი გავრცელების მაჩვენებლის მქონე ქვეყნებს შორისაა როგორც ჯანმრთელობის რეგიონში, ასევე მთელ მსოფლიოში: 10 ზრდასრული ადამიანიდან 6-ზე მეტი ჭარბწონიანია, მათ შორის 3 – მსუქანი. გარდა ამისა, 2021 წლის მონაცემებით, საქართველოში 7-9 წლის სკოლის მოსწავლეების 27% ჭარბწონიანია, ხოლო – 11% მსუქანი. ამ საკითხების გადასაჭრელად, მონაწილეებმა ჩაერთვნენ პარალელურ სესიებში, რომელთა მთავარი ფოკუსი იყო ჯანსაღი კვება და სიმსუქნის მკურნალობის/მართვის პოლიტიკა.

„ჯანმო მოუწოდებს ქვეყნებს, შეიმუშაონ და განახორციელონ სიმსუქნის პრევენციისა და კონტროლის სახელმწიფო პოლიტიკა, რათა შემცირდეს მასთან დაკავშირებული უზარმაზარი ტვირთი. როგორც დღეს იქნა განხილული, სიმსუქნესთან ბრძოლის საუკეთესო პრაქტიკა მოიაზრებს ყოველმხრივ მიდგომებს, როგორცაა ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი კვების პოლიტიკა სკოლებში, ძუძუთი კვების ხელშეწყობა, არაჯანსაღი პროდუქტების მარკეტინგის შეზღუდვა, შაქრიანი სასმელების დაბეგვრა, საკვების ეფექტური ეტიკეტირების დანერგვა, ჯანსაღი საკვების წარმოების და მარკეტინგის მხარდაჭერა, წონის კლებისა და მართვის სერვისების განვითარება და ხელმისაწვდომობა”, – აცხადებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის საქართველოში სიღვიფრით აღიზნებელი.

პირველად!

შალვას მკრნით — მსოფლიოს ფინალში

მართალია, მკრნის ამხანაგური მატჩისადმი ადგილზე დასწრეობის რაოდენობა აქვს, მაგრამ გამარჯვება და გუნდის მთავარი მიზანია...

25-წლიანი კარიერაში მისი წარმატებებით განმარტებული ვართ, მაგრამ ის, რაც ვარაუდობთ მოხდა, რიგობით აღმაფრენის ფარგლებს...

დაახლოებით გუნდის ლიდერი ვაზაფხულზე შევიცარიულ ბაზელში თანამემამულეთაგან პირველი, მსოფლიო თასის გათამაშების ფინალურ რაუნდში დაიკავს...

დავძენთ, რომ საამისოდ ჯვაროსანმა ჯერ კავკასიის, ხოლო შემდეგ უკვე ნახსენებ შუა ევროპის ეტაპებზე გვასახელა, სადაც 20 ქვეყნის 200-მდე მეთაქსთან უმძაფრეს კონკურენციაში ზედაურ მოდესტით 8 საჯარო ჩემპიონატში გადარდა 150-წინააღმდეგობა...

თითქმის ტრიუმფი

ალბათ, ძნელი გასახსენებელია, როდის მოუწია ერთმანეთს 4 ქართული ნაკრებს ერთ დღეს 4 უმნიშვნელოვანესი შეხვედრის გამართვა და საამისოდ, რომ ორმა მათგანმა მორიგი წარმატებით გაგვახარა...

მართალია, გუნდის ამხანაგური მატჩისადმი ადგილზე დასწრეობის რაოდენობა აქვს, მაგრამ გამარჯვება და გუნდის მთავარი მიზანია...

შემდეგ უკვე 19-წლიანი კარიერაში მისი წარმატებებით განმარტებული ვართ, მაგრამ ის, რაც ვარაუდობთ მოხდა, რიგობით აღმაფრენის ფარგლებს...

და აი, მივადექით რამდენიმე წამს განგრთნილ 21-წლიან მკრნეულს სპორტულ გმირობას, რასაც მრისხანე ხორვატ თანატოლებთან მართლაც საპასუხო ჯახის ძლევით...

დაახლოებით გუნდის ლიდერი ვაზაფხულზე შევიცარიულ ბაზელში თანამემამულეთაგან პირველი, მსოფლიო თასის გათამაშების ფინალურ რაუნდში დაიკავს...

სტატისტიკაში — საქართველო 3:2 (დამატებით დროში). პენალტებით — 6:7

არის ასეთი ქვეყანა!..

პირველი მატჩი — 0:1 რაც შეეხება ერთა ლიგის ბოლო ტურში ჩვენთვის და საქართველოს მატჩს („მ“ დივიზიონი)...

ანსამბლში თითქმის ყველა რგოლი წესრიგშია, გუნდის ლიდერებიც არ აკლებენ ცდას, პარტნიორებიც რომ მეთაქს დასაძაბავთ...

ლემა რომ აღარ შეიძლება, ჩვენმა ოლო-მოცუბი ადგილი რეგანში მიგვანიშნა — 2:1 (მიქაუტაძე), დღევანდელი წილისყრა კი „მ“ დივიზიონში დასარჩენ პლეი-ოფში ჩვენს მეთაქს გამოავლენს.

საქართველოს 21-წლიან მკრნეულს ნაკრების მთავარი მწვრთნელი რამდენიმე წელიწადი დასახურებულად მოიპოვა ევროპის ჩემპიონატის საჯარო, ხოლო ხორვატებს მომავალში წარმატებები უსურვია...

პატრიოტიზმი, რომელიც ჩვენში ძალიან სჭარბობს, შედეგი გამოიღო და ლოგიკურად დავასრულეთ. არ არის შემთხვევითი, რომ ზუსტად პენალტებში მოვიგეთ...

მთავარი სურათი

პაქევი — 6 წლის უმცროსი

მორბეულთა 2024 წლის ბოლო სატესტო შეხვედრას საკუთარი გულშემატკივრის წინაშე 24 ნოემბერს ტონგასთან გამართავენ.

„მიხილ მესხზე“ თამაში 18 საათზე დაიწყო. ტონგას ბოლოს 6 წლის წინ, 2018 წელს ვე-თამაშეთ, მაშინაც 24 ნოემბერს სეზონის დასკვნით რაუნდში და „მიხილ მესხზე“ 20:9 დაგამარჯვებო.

ეს იყო ამ გუნდის მე-7 დაპირისპირება, სადაც 20 ქვეყნის 200-მდე მეთაქსთან უმძაფრეს კონკურენციაში ზედაურ მოდესტით 8 საჯარო ჩემპიონატში გადარდა 150-წინააღმდეგობა...

კი 17 ლელო და 141 ქულა მიიღეს. ნოემბრის სანაკრებო ფანჯარაში გუნდებმა უკვე ორ-ორი თამაში გამართეს და ჯერჯერობით გამარჯვების გარეშე არიან.

ამასობაში უმცროსმა ბორჯაბაძემ 18-წლიანდელთა ევროპის ჩემპიონატის ზედიზედ მეცხრე ფინალს ითამაშებენ.

განვლილი 8 ფინალიდან პირველ 3-ში გამარჯვება მეთაქს დარჩა, 2018 წელს კი, სატურნამენტის ძლევით საქართველო პირველად გახდა ევროპის ჩემპიონი და

მას შემდეგ ტიტული ხელიდან არ გაუშვია (2020 წელს ჩემპიონატი კვიდ-პანდემის გამო არ ჩატარდა).

ჩვენთვის დედაქალაქ პრაღაში, „მარკეტა სთედიუმზე“ ნახევარფინალური შეხვედრა ძლიერი ქარის ფონზე წარიმართა, რამაც მატჩის მსვლელობაზე გავლენა იქონია და რამდენიმე ეპიზოდი ადგილი ქულების გარეშე დასრულდა.

2024 წლის ევროპის ჩემპიონატის ფინალი გორგობა დღეს, 23 ნოემბერს გაიმართება და მასში ესპანეთს შეხვედრები.

აუზში

მესამე წაბეჭა

„დინამო თბილისი“ წყალბურთის ჩემპიონთა ლიგაზე მესამე ტურის მატჩი ჩაატარა და მორიგი მარცხი განიცადა. ქართული გუნდი სტუმრად „იადრანს“ შეხვდა, რომელსაც წინააღმდეგობა ვერ გაუწია — 5:12. „დინამომ“ მხოლოდ მესამე პერიოდში აჯობა მეთაქს (3:2), თუმცა, იქამდე უკვე გადაწყვეტილი იყო ყველაფერი, რადგან ხორვატები პირველი ტაიმის მერე 7:1-ს იგებდნენ.

განცხადება

საჯარო განხილვის შესახებ

სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა - შპს „ჰიდრო პ. ჯორჯიას“ მიერ ასპინძის მუნიციპალიტეტში, მდინარე მტკვარზე 7 მგეტ დადგმული სიმძლავრის „ასპინძა ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება

დაგეგმილი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის დრო და ადგილი: 2024 წლის 10 დეკემბერი, 13:00 საათი, ასპინძის მუნიციპალიტეტის სოფ. დაბა ასპინძის კულტურის სახლის შენობა; 2024 წლის 10 დეკემბერი, 16:00 საათი, ასპინძის მუნიციპალიტეტის სოფ. ივერიის საჯარო სკოლის შენობა; 2024 წლის 11 დეკემბერი, 12:00 საათი, ასპინძის მუნიციპალიტეტის სოფ. ხიზაბაგრას კულტურის სახლის შენობა

გადაწყვეტილების მიმღები უფლებამოსილი ორგანოა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო. საჯარო განხილვის ორგანიზატორია სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი.

საჯარო განხილვა ღიაა. მონაწილეობის, შენიშვნებისა და მოსაზრებების წარდგენის უფლება აქვს საზოგადოების ნებისმიერ წარმომადგენელს. წარმოდგენილ დოკუმენტაციასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები შეგიძლიათ გაუგზავნოთ სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს 2024 წლის 12 დეკემბრის ჩათვლით: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზირი N150 ან ელფოსტაზე: eia@mepa.gov.ge (გამოგზავნისას მიუთითოთ ადრესატი: სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს). მოთხოვნის შემთხვევაში, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის ნაბეჭდი/მატერიალური ვერსიის ხელმისაწვდომობას უზრუნველყოფს სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი. საჯარო განხილვასთან დაკავშირებით მიმართეთ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრს (ტელ: 0322 112023, ელფოსტა: ph@eiec.gov.ge, მის: ქ. თბილისი, მარშალ გელდოვანის გამზირი N32გ).

განცხადების რეგისტრაციის თარიღი: 2024 წლის 15 ნოემბერი. განცხადების რეგისტრაციიდან არაუადრეს 26-ე და არაუგვიანეს 30-ე დღისა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო გასცემს სკოპინგის დასკვნას.

განხილეთ ახალი ლიტერატურული თაობის დაბადების მონაწილე!

მწერალთა სახლმა და „ლიტერატურულმა გაზეთმა“ დაიწყეს შეხვედრები ახალგაზრდა ავტორებთან, რომლებმაც უკვე მოიპოვეს აღიარება „ლიტერატურული გაზეთის“ ფურცლებზე. პუბლიკაციები „ლიტერატურულ გაზეთში“ მათი შემოქმედებითი გზის მხოლოდ დასაწყისია.

რიგით მეშვიდე შეხვედრა დღეს, 22 ნოემბერს 19:00 საათზე შედგება. ლიტერატურის მოყვარულებს საშუალება გეძლევათ, პირადად გაიცნოთ თანამედროვე ავტორები: **გიორგი შაველი** (პოეტი), **ნინო მოლარაძე** (პოეტი) და **გიორგი ბლაღოვი** (პროზაიკოსი), დასწრება თავისუფალია.

მოსმინოთ მათი შემოქმედება და დაუსვათ თქვენთვის საინტერესო შეკითხვები. დასწრება თავისუფალია.

მეექვსე სასაფლაო გავხვდებით ნარეკტორული გამოცდა!

SPACEX-მ, Falcon-ის რაკეტის მეექვსე სასაფლაო გავხვდებით Starship-ის პროტოტიპით განახორციელა. ინფორმაციას BBC ავრცელებს.

აშშ-ის ახლად არჩეული პრეზიდენტი, დონალდ ტრამპი და ილონ მასკი რაკეტის გაშვების პროცესს, ტეხასის კოსმოსური პორტიდან უყურებდნენ.

დედამინის გარშემო ერთი წლის შემდეგ, პილოტირებული ხომალდი ორბიტაზე გავიდა და ავსტრალიის მახლობლად ინდოეთის ოკეანეში ჩავარდა...

განცხადება

აუქციონის ჩატარების შესახებ

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306-306'6 მუხლების საფუძველზე სპეციალისტი შპს „ემჯი ჰოლდინგი“ კრედიტორ ს/ს „ლიბერთი ბანკის“ განცხადების საფუძველზე ატარებს პირველ აუქციონს თემურ ქილახსაევის საკუთრებაში არსებულ იპოთეკით დატვირთულ უძრავ ქონებაზე.

აუქციონი ტარდება შემდეგი პირობებით:

1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე: თემურ ქილახსაევი (პ/ნ 20601076173), ლაგოდეხი, ს. გურგენიანი, ლაგოდეხი, ს. ნინიგორი

უძრავი ნივთის ადგილმდებარეობა და მოკლე აღწერა: ლაგოდეხი, ს. ნინიგორი, ნაკვეთი 480 (საკადასტრო კოდი: 54.04.59.480)

უძრავი ნივთის სამართლებრივი მდგომარეობა: უძრავი ნივთი არ არის დატვირთული გარდამავალი სანივთო ვალდებულებებით.

2. უძრავი ნივთის საწყისი ფასი: 19727.87 ლარი.

3. აუქციონის დაწყების თარიღი: 2024 წლის 22 ნოემბერი, 14:00 საათი.

4. აუქციონის დასრულების თარიღი: 2024 წლის 6 დეკემბერი, 14:15 საათი.

5. აუქციონის ჩატარების ფორმა: ელექტრონული აუქციონი ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge.

5.1. ელექტრონული აუქციონის მონაცემები: განაცხადის №71271HWP103571824; აუქციონის ნომერი: 71271; ლოტის ნომერი: 1035718

6. მოვალე: თემურ ქილახსაევი (პ/ნ 20601076173), ლაგოდეხი, ს. გურგენიანი, ლაგოდეხი, ს. ნინიგორი;

ინა ქილახსაევი (პ/ნ 20701076195), ლაგოდეხი, ს. გურგენიანი

7. აუქციონის გამომცხადებელი სპეციალისტის სახელწოდება და მისამართი: შპს „ემჯი ჰოლდინგი“ (ს/კ 204572284), მისამართი: ქ. თბილისი, შარტავას ქ. №40, სართული 11.

8. აუქციონის პირობები:

- აუქციონში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ნებისმიერ პირს, მათ შორის, კრედიტორს, მოვალეს და მესაკუთრეს;
- მესაკუთრეს ან ნებისმიერ პირს მესაკუთრესთან შეთანხმებით ან/და მესამე პირს, რომლის უფლებაც შეიძლება შეილახოს აუქციონის შედეგად, უფლება აქვს, აუქციონის ჩატარებამდე მოთხოვნის დაკმაყოფილებით თავიდან აიცილოს აუქციონი;
- აუქციონში მონაწილეობის მსურველმა, აუქციონის დაწყებამდე უნდა წარმოადგინოს საბანკო გარანტია უძრავი ნივთის საწყისი ფასის 10%-ის ოდენობით, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს აუქციონში გამარჯვების შემთხვევაში თანხის სრულად გადახდას. საბანკო გარანტიის ბენეფიციარი უნდა იყოს კრედიტორი - ს/ს „ლიბერთი ბანკი“.
- აუქციონში გამარჯვებული პირი ვალდებულია, ქონების შექმნიდან 7 დღის ვადაში სრულად გადაიხადოს უძრავი ნივთის ღირებულება, რომელიც უნდა შეიტანოს შპს „ემჯი ჰოლდინგის“ საბანკო ანგარიშზე (ს/ს „თიბისი ბანკი“, ანგარიშის ნომერი GE17TB1188736020100003). წინააღმდეგ შემთხვევაში აუქციონის შედეგები გაუქმდება და ჩატარდება ხელახალი აუქციონი. აუქციონში გამარჯვებულ პირს ქონებაზე საკუთრების უფლება წარმოეშობა ფასის სრულად გადახდის შემდეგ.

9. აუქციონის პირობები: გამოქვეყნებულია ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge (განაცხადის №71271HWP103571824; ლოტის ნომერი: 1035718).

ნებისმიერ პირს, ვისაც გააჩნია უფლებები სარეალიზაციო უძრავ ქონებაზე, ვალდებულია ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებები წარმოადგინოს 2024 წლის 6 დეკემბრის 12:00 საათამდე.

განცხადება

აუქციონის ჩატარების შესახებ

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306-306'6 მუხლების საფუძველზე სპეციალისტი შპს „ემჯი ჰოლდინგი“ კრედიტორ ს/ს „ლიბერთი ბანკის“ განცხადების საფუძველზე ატარებს პირველ აუქციონს ანასტასია ივანიძის საკუთრებაში არსებულ იპოთეკით დატვირთულ უძრავ ქონებაზე.

აუქციონი ტარდება შემდეგი პირობებით:

1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე: ანასტასია ივანიძე (პ/ნ 01034001078), თბილისი, ზაქარია ვეშაპურის ქ. №9/12; თბილისი, ქურდიანის (ზაქარაძის) ქუჩა №15

უძრავი ნივთის ადგილმდებარეობა და მოკლე აღწერა: თბილისი, ქურდიანის (ზაქარაძის) ქუჩა №15 (საკადასტრო კოდი: 01.16.02.024.031)

უძრავი ნივთის სამართლებრივი მდგომარეობა: უძრავი ნივთი არ არის დატვირთული გარდამავალი სანივთო ვალდებულებებით.

2. უძრავი ნივთის საწყისი ფასი: 39729.95 ლარი.

3. აუქციონის დაწყების თარიღი: 2024 წლის 22 ნოემბერი, 14:00 საათი.

4. აუქციონის დასრულების თარიღი: 2024 წლის 6 დეკემბერი, 14:00 საათი.

5. აუქციონის ჩატარების ფორმა: ელექტრონული აუქციონი ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge.

5.1. ელექტრონული აუქციონის მონაცემები: განაცხადის №71271HWP103570824; აუქციონის ნომერი: 71271; ლოტის ნომერი: 1035708

6. მოვალე: ანასტასია ივანიძე (პ/ნ 01034001078), თბილისი, ზაქარია ვეშაპურის ქ. №9/12; თბილისი, ქურდიანის (ზაქარაძის) ქუჩა №15

7. აუქციონის გამომცხადებელი სპეციალისტის სახელწოდება და მისამართი: შპს „ემჯი ჰოლდინგი“ (ს/კ 204572284), მისამართი: ქ. თბილისი, შარტავას ქ. №40, სართული 11.

8. აუქციონის პირობები:

- აუქციონში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ნებისმიერ პირს, მათ შორის, კრედიტორს, მოვალეს და მესაკუთრეს;
- მესაკუთრეს ან ნებისმიერ პირს მესაკუთრესთან შეთანხმებით ან/და მესამე პირს, რომლის უფლებაც შეიძლება შეილახოს აუქციონის შედეგად, უფლება აქვს, აუქციონის ჩატარებამდე მოთხოვნის დაკმაყოფილებით თავიდან აიცილოს აუქციონი;
- აუქციონში მონაწილეობის მსურველმა, აუქციონის დაწყებამდე უნდა წარმოადგინოს საბანკო გარანტია უძრავი ნივთის საწყისი ფასის 10%-ის ოდენობით, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს აუქციონში გამარჯვების შემთხვევაში თანხის სრულად გადახდას. საბანკო გარანტიის ბენეფიციარი უნდა იყოს კრედიტორი - ს/ს „ლიბერთი ბანკი“.
- აუქციონში გამარჯვებული პირი ვალდებულია, ქონების შექმნიდან 7 დღის ვადაში სრულად გადაიხადოს უძრავი ნივთის ღირებულება, რომელიც უნდა შეიტანოს შპს „ემჯი ჰოლდინგის“ საბანკო ანგარიშზე (ს/ს „თიბისი ბანკი“, ანგარიშის ნომერი GE17TB1188736020100003). წინააღმდეგ შემთხვევაში აუქციონის შედეგები გაუქმდება და ჩატარდება ხელახალი აუქციონი. აუქციონში გამარჯვებულ პირს ქონებაზე საკუთრების უფლება წარმოეშობა ფასის სრულად გადახდის შემდეგ.

9. აუქციონის პირობები: გამოქვეყნებულია ინტერნეტ მისამართზე www.eauction.ge (განაცხადის №71271HWP103570824; ლოტის ნომერი: 1035708).

ნებისმიერ პირს, ვისაც გააჩნია უფლებები სარეალიზაციო უძრავ ქონებაზე, ვალდებულია ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებები წარმოადგინოს 2024 წლის 6 დეკემბრის 12:00 საათამდე.

„ქართ, სად მისწვდე, მიიღე ამბავნი არ სამრუდენი“

ქეთევან წამებული XVII-XVIII სს ქართულ და ევროპულ მწერლობასა და ისტორიულ წყაროებში

27 ნოემბერს, დღის 2 საათზე, ლიტერატურის ინსტიტუტის სააქტობო დარბაზში გაიმართება მათა წამებულის მონოგრაფიის – „ქართ, სად მისწვდე, მიიღე ამბავნი არ სამრუდენი“ – ქეთევან წამებული XVII-XVIII სს ქართულ და ევროპულ მწერლობასა და ისტორიულ წყაროებში – პრეზენტაცია.

ორგანიზატორების ინფორმაციით, წიგნი გამოცემულია შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით საგამომცემლო სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების კონკურსის ფარგლებში.

მონოგრაფია წარმოადგენს შირაზში, 1624 წელს, ქეთევან დედოფლის მონაწილეობით აღსასრულიდან 400 წლისთავისადმი

მიძღვნილ გამოცემას. ნაშრომში განხილული და გაანალიზებულია შემდეგი საკითხები:

ეპოქის ისტორიული მიმოხილვა: პოლიტიკური ვითარება საქართველოსა და ევროპაში; მართლმადიდებელი ლიტერატურაში;

მონოგრაფიაში განხილულია და გაანალიზებულია თეიმურაზ პირველის პოემა („წამება ქეთევან დედოფლისა“, 1628), ქეთევანისადმი მიძღვნილი ანდრეას გრიფიუსის („ქეთევან ქართველი“... 1647) და სლოვაკი ავტორის („კატერინა ქართველთა დედოფალი“ 1701) დრამატული ნაწარმოებების როგორც ლიტერატურათმცოდნეობითი პრობლემები, ისე წყაროთმცოდნეობითი საკითხები.

დამსწრეებს გადაეცემათ წიგნის ეგზემპლარები.

მის: კოსტავას №5.

ეპოქის ბიბლიოთეკის „ვეფხისტყაოსნის“ კოლექცია

„ვეფხისტყაოსნის“ ეროვნული ბიბლიოთეკის წიგნის მუზეუმში ცალკე დარბაზი ეთარობა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა „ვეფხისტყაოსნის“ გამოცემების ერთ-ერთ ყველაზე სრულ კოლექციას ფლობს. წიგნის მუზეუმში თავმოყრილია 50 ენაზე გამოცემული „ვეფხისტყაოსნის“ რამდენიმე ათეული ეგზემპლარი.

შოთა რუსთაველის უკვდავი პოემის გამოცემის ისტორია 1712 წლიდან იწყება, როდესაც მეფე ვახტანგ VI მიერ მოწოდებულ სტამბაში ის პირველად დაიბეჭდა. წიგნის გამოცემას წინ უძღოდა ტექსტის დადგენა. იმ დროს პოემა ბევრმა იცოდა ზეპირად, არსებობდა მთელი ხელნაწერები, რომელშიც სტროფები იცვლებოდა ან ახალი

სტროფები ემატებოდა. როგორც მაშინ იტყობინებ, ტექსტი „შერყვნილი“ იყო. ამიტომაც გახდა საჭირო პოემის გამოსაცემ ვერსიაზე მუშაობა.

შოთა რუსთაველის პოემის გამოცემათაგან ერთ-ერთი ყველაზე გამოჩენილია გიორგი ქართველი-შვილის მეცადინეობით 1888 წელს დაბეჭდილი „ვეფხისტყაოსანი“, რომელიც რამდენიმე წელი მზადდებოდა.

მოუხედავად იმისა, რომ ეროვნული ბიბლიოთეკის წიგნის მუზეუმში „ვეფხისტყაოსნის“ ათეულობით ეგზემპლარი ინახება, კოლექცია მაინც არასრულია. ფონდი პერმანენტულად იცვლება როგორც უახლოესი გამოცემებით, ისე ძველი, იშვიათი ეგზემპლარებით.

- უხსოვრი პალატის კარსი: აბუ დოლარი - 2.7484; პირო - 2.8998;
- ბრიტანული ბირპანმა სტარლინგი - 3.4789;
- 100 რუბლი - 2.7361; თურქული ლირა - 0.0797;
- აზერბაიჯანული მანათი - 1.6163;
- 1000 სომხური დრამი - 7.0604.

წმინდა დიდმოწამე გიორგის ხსენების დღე წელიწადში ორჯერ აღინიშნება 23 ნოემბერს და 6 მაისს.

ძველთაგანვე საქართველოს, წმინდა გიორგის ქვეყანას, „გიორგიას“ უწოდებდნენ.

23 ნოემბერი არის დიდმოწამე გიორგის ბორბალზე წამების დღე, დღე, რომელიც მისმა ბიძაშვილმა, ქართველთა განმანათლებელმა წმინდა ნინომ დაადგინა.

...წმინდა დიდმოწამე გიორგი საქართველოს განსაკუთრებული მფარველია.

ისტორიიდან ცნობილია, რომ წმინდა დიდმოწამე გიორგი ხილულად იბრძოდა ქართველთა ლაშქარში.

საქართველოში ეკლესიების უმეტესი ნაწილი წმინდა გიორგის სახელზეა აგებული.

წმიდა დიდმოწამე გიორგი

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II ბრძანებს: „ბრძოლა სიკეთესა და ბოროტებას შორის ყოველთვის იყო და იქნება, ვიდრე დედამიწა არსებობს. ერთადერთი ძალა, რომელიც ადამიანს, ერს, ქვეყანას ამ ბრძოლის დროს შეეწყება, ღვთის ძალა და მანძილია. წმინდა გიორგი სისლით რომ იცლებოდა, მოესმა ხმა უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტის: „ნუ გეშინი გიორგი, მე შენთან ვარ!“

რაც შეეხება „ხალხურ გიორგობას“, სხვადასხვა ადგილას ის სხვადასხვა სახელწოდებით იმართებოდა. ქართლში მას ატოცობა ერქვა. კახეთში – ალავერდობა, სამეგრელოში – ილორობა.

გიული ლიპარტია

მარნეულში „შოთაობა 2024“ აღინიშნა

მარნეულში „შოთაობა 2024“ აღინიშნა. მარნეულის მერიის ინფორმაციით, მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელმა პირებმა ბიბლიოთეკის მიმდებარე სკვერში ყვავილეებით შეამკეს დიდი ქართველი პოეტის ძეგლი.

„ლონისძეების ფარგლებში, მარნეულის საჯარო ბიბლიოთეკის ორგანიზებით, ბიბლიოთეკის ეზოში თემ-ატური გამოთენა გაიმართა. ქ. მარნეულის მე-9 საჯარო სკოლაში კი კოსტიუმირებული პერფორმანსი წარადგინა, რომელიც „ვეფხისტყაოსნის“ გმირებს აუცილებლად. ლონისძეებში ასევე ჩართული იყო სსიპ – ზურაბ ჟვანია სახელობის სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლა.

მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელმა პირებმა კულტურულ-შემოქმედებითი ღონისძიების დასასრულს მოსწავლეები მადლობის სიტყვებით დააჯილდოვეს. მარნეულში დღესასწაული „შოთაობა“ 2021 წლიდან აღინიშნება.

პარიზის ღვთისმშობლის ტაძარი იხსნება

პარიზის ღვთისმშობლის ტაძარი იხსნება – 5 წლის წინ გაჩენილი ხანძრის შემდეგ დაწყებული რესტავრაცია ფინალურ ეტაპზეა.

გახსნის საზეიმო ცერემონია 8 დეკემბერს გაიმართება

2019 წლის აპრილში ხანძარმა მე-12 საუკუნის არქიტექტურის შედევრი მნიშვნელოვნად დაზიანა. დღემდე უცნობია ცეცხლის გაჩენის კონკრეტული მიზეზი, საფრანგეთის პროკურატურა ორ ვერსიას განიხილავს – ნაშენავის ააღებმა ან გაუმართავი ელექტროგაყვანილობა. პარიზში შენობის აღდგენაზე 500 სპეციალისტი ხუთი წელი მუშაობდა. პროექტის ღირებულებამ 550 მილიონი ევრო შეადგინა.

ირანელი ბოგონა, რომელმაც პროტესტის ნიშნად ტანსაცმელი გაიხსნა, ოჯახს დაუბრუნეს

სტუმრები გოგონას წინააღმდეგ, რომელმაც უნივერსიტეტის წინ ტანსაცმელი გაიხსნა, სამართლებრივი საქმე არ აღძრულა და ის ოჯახს დაუბრუნეს, – ამის შესახებ ირანის სასამართლოს პრესსპიკერმა ასგარ ჯაჰანგირმა განაცხადა.

„იმის გათვალისწინებით, რომ გოგონა საავადმყოფოში გაგზავნეს და დაღვინდა, რომ ავად იყო, ის ოჯახს გადასცეს და მის წინააღმდეგ არანაირი სამართლებრივი საქმე არ აღძრულა“, – განაცხადა ირანის სასამართლოს პრესსპიკერმა.

შეგახსენებთ, მიმდინარე თვის დასაწყისში ახალგაზრდა გოგონამ, თეირანში, ისლამური აზალის უნივერსიტეტის წინ ტანსაცმელი გაიხსნა. სტუდენტმა პროტესტი ამ ფორმით მას შემდეგ გამოხატა, რაც უნივერსიტეტის დაკავშირებული არასწორად ტარებაში დაადანაშაულა. მოგვიანებით, ირანის მთავრობის პრესსპიკერმა განაცხადა, რომ გოგონა „პრობლემური ინდივიდი“ და იგი სამკურნალო ცენტრში გადაიყვანეს.

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი

სპარტაკ ქობულაძე (599-36-00-35); რედაქტორის მოადგილე მამუკა ვაშაკიძე (597-22-07-04),

შემოქმედებითი ჯგუფი: ალექო ასლანიშვილი, თემურ ქორიძე, თათარ ტურაბელიძე, გია პლატონიშვილი,

პიარისა და მარკეტინგის მენეჯერი რუსუდან ქობულაძე (577-77-27-17),

სტილისტ-კორექტორები: ნაირა კვციელი, მათა ილაბაშვილი.

ოპერატორი შორენა გვილია.

დამკაბადონებელი გიორგი მახარაშვილი.

გაზეთის განახლებული ლოგოს ავტორი გიორგი ნადარეშიანი

მისამართი: თბილისი, აკაკი წერეთლის №116

წერილები გამოგზავნეთ ელექტრონულ მისამართზე: sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმოხვედნილ, ან უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარეკლამო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.

იხილეთ სტამბა „კოლორი“ ე. ბალდავასის №3

კოლორი ჯგუფი

UAC(უაპ)070.4(479.22) C-323

2 009882 616932

რეკლამისთვის დაწვავთ: 577-77-27-17 rkobulia29@gmail.com ანგარიშის ნომერი GE90BG000000538329790

გაზეთის მომდევნო ნომერი გამოვა ოქტომბრის 25 ნომბერს